

บทที่ 3

ผลการวิจัย

นโยบายและเป้าหมายทางประชากรตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2520-2524 นั้น ได้เสนอให้มีการปรับปรุงมาตรการทางกฎหมาย และโครงการให้สิ่งจูงใจในการดำเนินการวางแผนครอบครัว เพื่อลดอัตราเพิ่มประชากรด้วย มาตรการต่าง ๆ เช่น การกำหนดให้เงินช่วยเหลือบุตรเสียใหม่ การช่วยเหลือด้านการ รักษาพยาบาลและการศึกษา สวัสดิการด้านการลาคลอด ปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการ ให้บริการทำหมันแก่หญิง การพิจารณาขอย้ายการทำแท้งโดยไม่ผิดกฎหมายให้กว้างขวาง ยิ่งขึ้น การลดหย่อนภาษีคนโสด การบริการทำหมันฟรีแก่ข้าราชการชั้นผู้น้อยและลูกจ้าง ของรัฐ สนับสนุนและส่งเสริมค่านิยมการวางแผนครอบครัวให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

ปัจจุบันปรากฏว่า ได้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายและระเบียบบางอย่างไม่ บ้างแล้ว และมีบางเรื่องกำลังอยู่ในระหว่างการศึกษาปรับปรุง เพื่อดำเนินการใน ชั้นต่อไป กับทั้งยังมีมาตรการบางอย่างที่ใช้ได้ผลกับต่างประเทศ แต่ยังมีได้มีการ เสนอแนะ ให้นำมาใช้ในประเทศไทย ด้วยเหตุผลหลายประการ และประการสำคัญก็คือยังมีได้มีการ ศึกษาวิจัยให้ทราบถึงทัศนคติ ความคิดเห็นของประชาชนทั่วไปอย่างแท้จริง จึงยังมีได้นำ มาปรับปรุงใช้กับสังคมไทย ซึ่งในเรื่องนี้ก็เป็นที่น่าสนใจอย่างยิ่ง

กองวางแผนประชากรและกำลังคน, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ, "โครงการปรับปรุงมาตรการทางกฎหมายและสิ่งจูงใจและสิ่งจูงใจ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (2524-2529)", เอกสารวิชาการ, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2524), หน้า 5.

การศึกษาวិเคราะห์ทัศนคติของข้าราชการครูต่อการใช้มาตรการทางกฎหมาย และสิ่งจูงใจในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาที่อาศัยแนวทางจากนโยบายประชากร ใน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 และฉบับที่ 5 เป็นสำคัญพร้อมกันนั้นก็ ได้เพิ่มเติมให้ ส่วนที่ยังมิได้ปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาฯ ทั้งสองฉบับ เพื่อหยั่งทัศนคติของ บุคคลทั่วไปว่าจะมีความคิดเห็นสอดคล้องหรือคัดค้านประการใดบ้างหรือไม่ และเพราะ เหตุใดจึงมีความคิดเห็นเช่นนั้น

การให้เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการช่วยเหลือบุตร

ความมุ่งหมายเดิมของการให้สวัสดิการนี้ รัฐต้องการที่จะช่วยเหลือค่าครองชีพ แก่ข้าราชการ โดยจ่ายเงินตามจำนวนบุตร คนละ 50 บาทต่อเดือน โดยไม่จำกัดจำนวน โดยออกเป็นพระราชกฤษฎีกา (พ.ศ.2521) ต่อมาได้มีการปรับปรุงแก้ไขพระราชกฤษฎีกา นี้เมื่อ พ.ศ.2523 ให้สอดคล้องกับนโยบายประชากร ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่ง ชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2519 - 2524) โดยจำกัดจำนวนบุตรที่จะได้รับเงินช่วยเหลือ ไม่เกิน 3 คน นับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2522 เป็นต้นไป

เกี่ยวกับการให้สวัสดิการเงินช่วยเหลือบุตรนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ ได้เคยมี ผู้ทำวิจัยเสนอให้พิจารณาเงื่อนไขให้ความช่วยเหลือไว้หลายประการ เช่น ควรลดจำนวน บุตร โดยให้บุตรคนแรก 150 บาท รองลงมา 100 บาท และ 50 บาท ตามลำดับ แต่ จำกัดจำนวนไม่เกิน 3 คน เป็นต้น²

¹ พระราชกฤษฎีกาสวัสดิการเงินช่วยเหลือบุตร พ.ศ. 2523.

² Chulalongkorn University, Institute Population Studies. Final Report of the Study on the Effect of Incentives on Family Planning Acceptance in Thailand : A Feasibility Study. Bangkok : IPS 1979.

การศึกษาศักดิ์ศรีของข้าราชการครูต่อการให้เงินสวัสดิการช่วยเหลือบุตรเป็น รายเดือนครั้งนี้พบว่า ข้าราชการครูส่วนใหญ่ทั้งชายหญิงเห็นด้วยกับวิธีการให้เงินสวัสดิการช่วยเหลือโดยจำกัดจำนวนบุตรไม่เกิน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 34.7 และ 43.8 ตามลำดับ (ตารางที่ 8) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาการช่วยเหลือบุตรในปัจจุบัน ความคิด เห็นรองลงไปคือ การให้เงินช่วยเหลือโดยไม่จำกัดจำนวนบุตรเหมือนเดิม และการให้ โดยวิธีลดลงตามส่วน

เมื่อแยกพิจารณาตามสถานภาพสมรสพบว่า ข้าราชการครูที่เป็นโสดทั้งชายหญิง และข้าราชการครูสตรีที่สมรสแล้วเห็นด้วยกับวิธีการดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 47.4, 40.6 และ 46.4 ตามลำดับ ส่วนข้าราชการชายที่สมรสแล้ว ส่วนใหญ่ยังมีความเห็นว่า ควร ให้โดยไม่จำกัดจำนวนเหมือนเดิม คิดเป็นร้อยละ 31.4 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบุคคลกลุ่ม นี้ เป็นผู้ที่มีบุตรที่มีชีวิตอยู่ในปัจจุบันเกินกว่า 3 คนแล้วก็อาจเป็นไปได้ เพราะทั้งที่รู้ว่าปัญหา ประชากรเป็นอย่างไร แต่เมื่อต้องชาคประโยชน์ไปก็อาจจะทำให้ไม่เห็นด้วย

ข้อที่น่าสังเกตอีกอย่างหนึ่งก็คือ วิธีการที่เห็นว่า ควรคงสวัสดิการความช่วยเหลือ ประเภทนี้เสีย เพราะไม่เป็นธรรมแก่คนไม่มีบุตรและคนโสด ข้าราชการครูที่เป็นโสดทั้ง ชายหญิง เห็นด้วยเพียงร้อยละ 15.4 และ 10.6 เท่านั้น ที่เป็นดังนั้นก็อาจเนื่องมาจาก ข้อเท็จจริงที่ว่า เงินเดือนที่ข้าราชการได้รับอยู่นั้น เป็นรายได้ที่ต่ำมาก ข้าราชการส่วนใหญ่ ต้องพึ่งพาสวัสดิการของรัฐเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาแยกตามระดับตำแหน่งข้าราชการแล้ว ข้าราชการครูทุกระดับ ทั้งตั้งแต่ระดับชั้นผู้น้อยจนถึงระดับ 6 มีความเห็นสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ว่า ควรให้สวัสดิการ เงินช่วยเหลือบุตรโดยจำกัดจำนวน ไม่เกิน 3 คน เช่นเดียวกัน (ตารางที่ 9) คือ 36.7, 40.3 และ 39.2 เมื่อแยกศึกษาในแต่ละระดับตำแหน่งแล้ว อัตราส่วนร้อยละที่เห็นด้วยกับ วิธีนี้ จะใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยรวม คือ ประมาณร้อยละ 39.6 ส่วนความเห็นที่รองลงไป ของข้าราชการทุกระดับ คือการได้รับความช่วยเหลือโดยไม่จำกัดจำนวนบุตร

เป็นที่น่าสังเกตว่า ข้าราชการครูตัวอย่างนี้ ได้ให้คำตอบจากพื้นฐาน

ความคิดทางค่านเศรษฐกิจส่วนตัวเป็นใหญ่ หากได้มีการโยงไปถึงเหตุผลทางค่านปัญหา
ประชากรที่รัฐกำลังแก้ไขอยู่ในเวลานี้แล้ว ครูควรจะเป็นผู้ที่ต้องให้ความเห็นขอร่วม
กับรัฐเพื่อส่วนรวมในอันที่จะแก้ไขปัญหาประชากรนี้

จากการศึกษาต่อไปถึงผลกระทบจากการให้เงินช่วยเหลือบุตรโดยไม่จำกัด
จำนวนนั้น น่าจะเป็นส่วนจูงใจทำให้อยากมีบุตรเพิ่มหรือไม่นั้น จากการศึกษาพบว่า
ข้าราชการครูทั้งชายและหญิง ไม่เห็นควยถึงร้อยละ 62.5 และ 52.3 ตามลำดับ
โดยเฉพาะข้าราชการครูที่สมรสแล้ว เมื่อจำแนกตามเพศ ครูชายที่สมรสแล้วไม่เห็น
ควยถึงร้อยละ 65.5 ส่วนครูสตรีที่สมรสแล้ว ไม่เห็นควยถึงร้อยละ 58.4
(ตารางที่ 10) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานะภาวะเศรษฐกิจของข้าราชการเวลานี้ไม่
อยู่ในฐานะที่จะมีครอบครัวขนาดใหญ่ได้

ความมุ่งหมายของการแก้ไขเปลี่ยนแปลงพระราชกฤษฎีกาช่วยเหลือบุตรของ
ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานรัฐวิสาหกิจโดยกำหนดจำนวนบุตรนั้น มีความ
ประสงค์ที่จะให้บุคคลในชายที่จะได้รับความช่วยเหลือนี้หันมาให้ความสนใจกับการวางแผน
ครอบครัว ดังที่ระบุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ.
2519-2524)

ผลจากการศึกษาตารางที่ 11 เกี่ยวกับทัศนคติข้าราชการครูว่าเห็นควยหรือไม่
ต่อการที่รัฐให้เงินสวัสดิการช่วยเหลือบุตรโดยจำกัดจำนวนบุตรนั้น จะทำให้ข้าราชการ
หรือผู้ที่ได้รับสวัสดิการนี้มีความคิดในการจำกัดจำนวนบุตร ก็พบว่า ข้าราชการครูส่วน
ใหญ่เห็นควยกับแนวความคิดดังกล่าว

เมื่อพิจารณารายละเอียด โดยจำแนกสถานภาพสมรสและจำนวนบุตรจะพบว่า
ข้าราชการครูที่สมรสแล้วที่มีบุตร 1 คน 2 คน และ 3 คน มีทัศนคติที่เห็นควยเป็นส่วน
ใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 55.1, 49.7 และ 47.7 ตามลำดับ ผู้ที่ไม่เห็นควยในกลุ่มนี้ก็น่า
จะเป็นผู้ที่มีแผนจะมีบุตรคนต่อไปอีก ซึ่งจะต้องเสียประโยชน์จากการจำกัดสิทธิ์อันนี้

ส่วนผู้ที่สมรสแล้วแต่ยังไม่มีบุตร และข้าราชการครูโสด ก็มีความคิดเห็นสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ คือเห็นด้วยร้อยละ 42.9 และ 52.4 ตามลำดับ (ตารางที่ 12)

ในตารางที่ 13 เป็นการศึกษาว่า เงินช่วยเหลือบุตรที่ได้รับในแต่ละเดือน ผู้ปกครองส่วนใหญ่ได้ดำเนินการอย่างไร ปรากฏว่า ข้าราชการครูชายส่วนใหญ่ร้อยละ 50.2 ได้นำเงินที่ได้รับรวมกับรายได้ของครอบครัวเป็นค่าใช้จ่ายทั่วไป มีเพียงร้อยละ 29.8 ที่นำเงินที่ได้รับฝากออมไว้ให้บุตร และมีข้าราชการชายร้อยละ 9.7 ที่กันเงินดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายบุตรโดยตรง ส่วนข้าราชการสตรีส่วนมาก ร้อยละ 46.4 ที่ตอบว่าได้นำเงินไปฝากออมไว้ให้บุตรโดยตรง ที่นำเงินช่วยเหลือไปรวมกับรายได้อื่นเป็นค่าใช้จ่ายทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 29.2

สุดท้ายเป็นการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูในแต่ละเขตการศึกษาต่อการให้เงินช่วยเหลือที่เหมาะสมว่าควรให้โดยจำกัดจำนวนบุตรไม่เกิน 3 คน เช่นในปัจจุบัน หรือว่าควรให้โดยไม่จำกัดจำนวนเหมือนเดิม หรือควรให้ลดลงตามจำนวนบุตร และการงควิธีการช่วยเหลือแบบนี้เลย จากการศึกษาพบว่าข้าราชการครูในทุกเขตการศึกษาเห็นสมควรให้มีการช่วยเหลือต่อไปโดยจำกัดจำนวนบุตรไม่เกิน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 39.6 รองลงไป คือต้องการให้รัฐช่วยเหลือโดยไม่จำกัดจำนวนบุตรเหมือนเดิมคิดเป็นร้อยละ 28.1

เมื่อพิจารณาเป็นรายเขตการศึกษา จะพบว่า เขตการศึกษา 8 มีความคิดเห็นในการให้ความช่วยเหลือโดยจำกัดจำนวนบุตรและไม่จำกัดจำนวน มีจำนวนเท่ากัน คือร้อยละ 33.5 และเขตการศึกษา 11 จะมีความเห็นว่าควรให้โดยจำกัดจำนวนบุตรไม่เกิน 3 คนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.1 ตามตารางที่ 14

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากการศึกษาเกี่ยวกับการให้สวัสดิการ เงินช่วยเหลือบุตรรายเดือนตามที่ได้ศึกษามาทั้งหมดนั้น อาจกล่าวโดยสรุปเป็นแนวเดียวกันกับการศึกษาของ สุนันทา สุวรรณโณคม เรื่องการแก้ปัญหาภาวะเจริญพันธุ์โดยใช้วิธีการให้สิ่งจูงใจ ที่ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการที่รัฐให้ความช่วยเหลือบุตร ตามระเบียบที่แก้ไขใหม่ว่า การกำหนดจำนวนบุตรที่จะได้รับการสงเคราะห์เงินช่วยเหลือจากรัฐนั้น นับเป็นการจูงใจโดยตรงให้บุคคลในชายที่จะได้รับการสงเคราะห์หันมาให้ความสนใจกับการกำหนดจำนวนบุตรให้น้อยลง เพราะผู้ได้รับไม่ได้ประโยชน์จากรัฐในจำนวนบุตรที่เพิ่มขึ้นแต่อย่างใด

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงเงินที่รับต่อรายหัว คนละ 50 บาทแล้ว จะเห็นว่าเงินจำนวนนี้คงจะมีส่วนจูงใจได้ไม่มากนัก¹

ดังนั้น เมื่อย้อนดูความประสงค์ของการให้สวัสดิการช่วยเหลือบุตรแต่เริ่มแรกก็คือว่า เป็นการให้สวัสดิการแก่ข้าราชการชั้นผู้น้อย เช่นเกี่ยวกับการให้เงินช่วยเหลือค่าครองชีพคนละ 200 บาทแล้ว น่าจะกำหนดวิธีการใหม่ เช่นการกำหนดจำนวนเงินให้มากขึ้น แต่จำกัดจำนวนบุตรตามเดิม

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹สุนันทา สุวรรณโณคม, การแก้ปัญหาภาวะเจริญพันธุ์โดยการใช้วิธีให้สิ่งจูงใจ, เอกสารวิจัยโครงการประชากรกับการพัฒนาหมายเลข 12, (กรุงเทพมหานคร: สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525), หน้า 26.

ตารางที่ 8 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติของข้าราชการครูต่อสวัสดิการเงินช่วยเหลือบุตร
จำแนกตามเพศและสถานภาพสมรส

เพศ	การให้สวัสดิการเงินช่วยเหลือบุตร						
	ไม่จำกัด สถานภาพสมรส จำนวนบุตร	ให้ไม่เกิน 3 คน	ให้ลดลง ตามส่วน	งด เงินช่วยเหลือ	วิธีการ อื่น	ไม่ตอบ	รวม
ชาย							
โสด	12.8 (10)	47.4 (37)	12.8 (10)	15.4 (12)	ก (๕)	6.4 (8)	100.0 (78)
สมรส	31.4 (97)	31.1 (96)	17.2 (53)	8.4 (26)	9.7 (30)	2.2 (7)	100.0 (309)
หม้าย, หย่า, แยก	-	ก (1)	-	-	-	-	100.0
รวม	27.5 (107)	34.7 (135)	16.2 (63)	9.8 (38)	8.0 (31)	3.8 (15)	100.0 (389)
หญิง							
โสด	28.2 (48)	40.6 (69)	7.6 (13)	10.6 (18)	7.1 (12)	5.9 (10)	100.0 (170)
สมรส	30.0 (180)	46.0 (124)	10.9 (29)	3.0 (8)	6.7 (18)	3.0 (8)	100.0 (267)
หม้าย, หย่า, แยก	ก (3)	35.0 (7)	ก (3)	ก (2)	ก (3)	ก (2)	100.0 (20)
รวม	28.7 (131)	43.8 (200)	9.8 (45)	6.1 (28)	7.2 (33)	4.4 (20)	100.0 (457)

ตารางที่ 9 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติของข้าราชการครูต่อสวัสดิการเงินช่วยเหลือบุตร
จำแนกตามระดับตำแหน่ง

ระดับ ตำแหน่ง	การให้สวัสดิการเงินช่วยเหลือบุตร						รวม
	ไม่จำกัด จำนวนบุตร	ให้ไม่เกิน 3 คน	ให้ลดลง ตามส่วน	งด เงินช่วยเหลือ	วิธีการ อื่น	ไม่ตอบ	
1-2	23.0 (25)	36.7 (40)	13.8 (15)	8.2 (9)	8.2 (9)	10.1 (11)	100.0 (109)
3-4	29.2 (179)	40.3 (246)	12.3 (75)	7.2 (44)	7.4 (45)	3.6 (22)	100.0 (611)
5-6	27.2 (34)	39.2 (49)	14.4 (18)	10.4 (13)	7.2 (9)	ก (2)	100.0 (125)
7 ขึ้นไป	-	-	-	-	ก (1)	-	100.0 (1)
รวม	28.1 (238)	39.6 (335)	12.8 (108)	7.8 (66)	7.6 (64)	4.1 (35)	100.0 (846)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการได้รับสวัสดิการเงินช่วยเหลือบุตรโดยไม่จำกัดจำนวน มีส่วนจูงใจทำให้อยากมีบุตรเพิ่ม จำแนกตามเพศและสถานภาพสมรส

เพศ สถานภาพสมรส	การให้เงินช่วยเหลือบุตรทำให้อยากมีบุตรเพิ่ม				รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	
ชาย					
โสด	24.4 (19)	50.0 (39)	12.8 (10)	12.8 (10)	100.0 (78)
สมรส	20.4 (63)	65.5 (203)	9.4 (29)	4.5 (14)	100.0 (309)
หม้าย, หย่า, แยก	ก (1)	ก (1)	-	-	100.0 (2)
รวม	21.3 (83)	62.5 (243)	10.0 (39)	6.2 (24)	100.0 (389)
หญิง					
โสด	30.6 (52)	42.9 (73)	15.9 (27)	10.6 (18)	100.0 (170)
สมรส	25.1 (67)	58.4 (156)	7.5 (20)	9.0 (24)	100.0 (267)
หม้าย, หย่า, แยก	ก (4)	50.0 (10)	ก (4)	ก (2)	100.0
รวม	⁶² 26.9 (123)	52.3 (239)	11.2 (51)	9.6 (44)	100.0 (457)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ตารางที่ 11 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการให้สวัสดิการโดยกำหนดจำนวนบุตร มีส่วน
 ใจให้จำกัดขนาดครอบครัว จำแนกตามเพศและสถานภาพสมรส

เพศ สถานภาพสมรส	การให้สวัสดิการมีส่วนใจให้จำกัดขนาดครอบครัว				รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	
<u>ชาย</u>					
โสด	73.1 (57)	15.4 (12)	9.0 (7)	ก (2)	100.0 (78)
สมรส	61.5 (190)	20.7 (64)	12.6 (39)	5.2 (16)	100.0 (309)
หม้าย, หย่า, แยก	ก (1)	-	ก (1)	-	100.0 (2)
รวม	63.8 (248)	19.5 (76)	12.1 (47)	5.2 (18)	100.0 (389)
<u>หญิง</u>					
โสด	70.0 (119)	10.6 (18)	12.4 (21)	7.1 (12)	100.0 (170)
สมรส	70.8 (189)	14.6 (39)	8.6 (23)	6.0 (16)	100.0 (267)
หม้าย, หย่า, แยก	65.0 (13)	ก (1)	ก (1)	25.0 (5)	100.0 (20)
รวม	70.2 (321)	12.7 (58)	9.8 (45)	7.2 (33)	100.0 (457)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ตารางที่ 12 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติของข้าราชการครูที่ออกการที่รัฐให้เงินช่วยเหลือบุตรโดยจำกัดจำนวน ทำให้เกิดความคิดเรื่องขนาดครอบครัว จำแนกตามจำนวนบุตร

สถานภาพสมรส	ให้เงินช่วยเหลือทำให้เกิดความคิดเรื่องขนาดครอบครัว				รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	
จำนวนบุตร					
<u>โสด</u>	52.4 (130)	22.1 (55)	14.3 (37)	10.0 (26)	100.0 (248)
<u>สมรส</u>					
ยังไม่มีบุตร	42.9 (30)	37.1 (26)	10.0 (7)	10.0 (7)	100.0 (70)
1 คน	55.1 (75)	25.0 (34)	13.2 (18)	6.6 (9)	100.0 (136)
2 คน	49.7 (78)	31.2 (49)	10.2 (16)	8.9 (14)	100.0 (157)
3 คน	47.7 (52)	31.2 (34)	13.8 (15)	7.3 (8)	100.0 (109)
4 คน	45.1 (23)	33.3 (17)	13.7 (7)	7.8 (4)	100.0 (51)
5 คน ขึ้นไป	28.0 (15)	15.6 (30)	9.4 (5)	ก (3)	100.0 (53)
รวม	47.4 (273)	33.0 (190)	11.8 (168)	7.8 (45)	100.0 (576)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ตารางที่ 13 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติของข้าราชการครูในการใช้จ่ายเงินช่วยเหลือบุตร
จำแนกตามเพศของผู้ที่สมรสแล้ว

เพศ	การใช้จ่ายเงินช่วยเหลือบุตร				
	ฝากออม ไว้ให้บุตร	ค่าใช้จ่าย ของบุตร	รวมกับ รายได้อื่น	ไม่ตอบ	รวม
ชาย	29.8 (92)	9.7 (30)	50.2 (155)	10.3 (32)	100.0 (309)
หญิง	46.4 (124)	6.7 (18)	29.2 (78)	17.7 (47)	100.0 (267)
รวม	37.5 (216)	8.3 (48)	40.4 (233)	13.8 (79)	100.0 (576)

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติข้าราชการครูต่อการให้สวัสดิการเงินช่วยเหลือบุตร
จำแนกตามเขตการศึกษา

เขตการศึกษา	การให้สวัสดิการเงินช่วยเหลือบุตร						รวม
	ไม่จำกัด จำนวนบุตร	ให้ไม่เกิน 3 คน	ให้ลดลง ตามส่วน	งด เงินช่วย	วิธีการ อื่น ๆ	ไม่ตอบ	
3	31.4 (58)	41.6 (77)	10.8 (20)	6.5 (12)	3.2 (6)	6.5 (12)	100.0 (185)
6	34.7 (50)	38.2 (55)	6.3 (9)	6.9 (10)	11.1 (16)	3 (2)	100.0 (144)
8	33.5 (56)	33.5 (56)	15.0 (25)	5.4 (9)	9.6 (16)	3.0 (5)	100.0 (167)
11	21.8 (42)	46.1 (89)	11.9 (23)	11.4 (22)	5.7 (11)	3.1 (6)	100.0 (193)
กรุงเทพ ฯ	20.4 (32)	36.9 (58)	19.7 (31)	8.3 (13)	9.6 (15)	4.5 (8)	100.0 (157)
รวม	28.1 (238)	39.6 (335)	12.8 (108)	7.8 (66)	7.6 (64)	4.1 (35)	100.0 (846)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การให้สิทธิในการลาคลอด

ผลการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการที่รัฐจะมีระเบียบให้ข้าราชการสตรีลาคลอดบุตรโดยได้รับเงินเดือนเต็มได้ไม่เกิน 3 ครั้งนั้น เมื่อพิจารณาข้อมูลตามสถานภาพสมรสและเพศแล้ว (ตารางที่ 15) จะพบว่าข้าราชการครูที่เป็นโสด ส่วนใหญ่ทั้งชายและหญิงเห็นด้วยกับมาตรการดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 51.3 และร้อยละ 54.7 ตามลำดับ สำหรับข้าราชการครูที่สมรสแล้วทั้งชายและหญิงส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วย กล่าวคือ ไม่เห็นด้วยร้อยละ 52.1 และ 56.9 ตามลำดับ

เมื่อได้พิจารณาการให้สิทธิลาคลอดโดยจำกัดจำนวนครั้งในตารางต่อไป (ตารางที่ 16) ซึ่งเป็นการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มข้าราชการครูที่สมรสแล้ว จำแนกตามจำนวนบุตร จะพบว่า ทัศนคติที่ไม่เห็นด้วยจะค่อย ๆ เพิ่มมากขึ้นตามลำดับ เริ่มจากกลุ่มข้าราชการครูที่สมรสแล้วแต่ยังไม่มีบุตร และที่มีบุตร 1 คน 2 คน 3 คน จนถึงมากกว่า 5 คนขึ้นไปจะมีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วยกับมาตรการนี้คิดเป็นร้อยละ 45.7 , 50.0 , 60.6 , 51.0 และ 62.3 ตามลำดับ

อย่างไรก็ตามเมื่อได้ศึกษาโดยนำปัจจัยด้านอายุมาพิจารณาประกอบจะพบแบบแผนในตนเองเดียวกันคือ ข้าราชการครูกลุ่มอายุตั้งแต่ 20-29 ปี ซึ่งน่าจะเป็นกลุ่มคนโสดมีจำนวนบุตรยังน้อยอยู่จะมีทัศนคติที่เห็นด้วยกับการให้สิทธิลาคลอดโดยจำกัดจำนวนบุตร เป็นส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 60.2 ส่วนในกลุ่มที่มีอายุระหว่าง 25-29 ยังมีทัศนคติที่เห็นด้วย เป็นส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 46.9 แต่กลุ่มที่มีข้าราชการที่มีอายุตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป ซึ่งส่วนมากเป็นผู้ที่สมรสแล้ว และมีจำนวนบุตรมากขึ้น จะมีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วยกับมาตรการดังกล่าวนี้ โดยเฉพาะข้าราชการกลุ่มอายุ 35-39 ปี จะมีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 54.8 และเห็นด้วยเพียงร้อยละ 38.9 (ตารางที่ 17)

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นต่อการให้สิทธิในการลาคลอดจำแนกตามระดับการศึกษา (ตารางที่ 18) จะพบว่า ข้าราชการครูทุกระดับการศึกษา ยกเว้นระดับที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี จะมีทัศนคติที่เห็นด้วยกับมาตรการในการให้สิทธิลาคลอดโดยจำกัดจำนวนบุตร

คิดเป็นร้อยละ 49.1 ที่ไม่เห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ 40.0 ซึ่งก็สอดคล้องกับผลการวิจัยที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับจำนวนบุตร กล่าวคือ กลุ่มสมรสที่มีระดับการศึกษาสูงจะมีทัศนคติที่จะจำกัดขนาดครอบครัวเพื่อ

ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของข้าราชการครูต่อการให้สิทธิลาคลอดโดยได้รับเงินเดือนเต็มไม่เกิน 3 ครั้ง จำแนกตามระดับตำแหน่งจะพบว่า ข้าราชการครูในระดับตำแหน่ง 1-2 ซึ่งเป็นข้าราชการชั้นผู้น้อยมีทัศนคติเห็นด้วยกับมาตรการดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ 51.4 ส่วนที่ไม่เห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ 38.5 แต่ข้าราชการในระดับตำแหน่ง 3-4 และระดับตำแหน่ง 5-6 กลับมีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 49.8 และ 52.0 ตามลำดับ ข้าราชการในระดับนั้นน่าจะ เป็นผู้ที่สมรสแล้ว และมีความต้องการที่จะมีบุตรเพิ่มขึ้นจึงมีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วยในการให้สิทธิลาคลอดโดยจำกัดจำนวนบุตรดังกล่าวข้างต้น (ตารางที่ 19)

ข้อที่น่าสนใจประการหนึ่งก็คือ เมื่อศึกษาถึงความคิดเห็นในเรื่องการให้สิทธิลาคลอดบุตรโดยจำกัดจำนวนไม่เกิน 3 ครั้ง เปรียบเทียบระหว่างเขตการศึกษาต่าง ๆ จะพบว่าข้าราชการครูในเขตการศึกษา 8 (ภาคเหนือ) ส่วนมากจะมีทัศนคติที่เห็นด้วยกับมาตรการนี้ คิดเป็นร้อยละ 46.1 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 44.9 ซึ่งต่างไปจากความคิดเห็นของครูในเขตการศึกษาอื่น ๆ ที่ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการให้สิทธิลาคลอดโดยจำกัดจำนวนครั้ง ซึ่งเห็นสมควรมีการศึกษาในประเด็นที่มีเหตุผลที่น่าสนใจต่อไป

ดังนั้นเมื่อมีการเสนอเพื่อกำหนดสิทธิในการเปิดคำปรึกษาพยาบาลในการคลอดบุตรได้เท่าจำนวน โดยแยกต่างหากในการขอเปิดคำปรึกษาพยาบาลจากระเบียบการเปิดคำปรึกษาพยาบาลตามปกติ ผลจากการศึกษาในตารางที่ 21 พบว่า แนวความคิดเห็นของข้าราชการครูทั้งโสดและสมรสแล้ว มีแบบแผนแนวความคิดเห็นเช่นเดียวกับการให้สิทธิในการลาคลอดโดยจำกัดจำนวนบุตร กล่าวคือ ข้าราชการครูที่เป็นโสด จะเห็นด้วยกับวิธีการดังกล่าวเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 51.2 ที่ไม่เห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ 39.7 แต่ในกลุ่มข้าราชการที่สมรสแล้ว ส่วนใหญ่จะมีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วย เมื่อจำแนกความคิดเห็น

ตามจำนวนบุตร กลุ่มข้าราชการครูที่สมรสแล้วที่ยังไม่มีบุตร และครอบครัวที่มีบุตรจำนวน 1, 2, 3, 4 คน จะมีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 51.4 , 57.4, 59.2, 66.1 และ 60.8 ตามลำดับ ส่วนข้าราชการครูที่มีบุตรเกิน 5 คนขึ้นไป จะมีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.7 โดยมีทัศนคติที่เห็นด้วยเพียงร้อยละ 24.5 เท่านั้น

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของข้าราชการครูโดยจำแนกตามหมวดอายุ (ตารางที่ 22) จะพบว่า กลุ่มข้าราชการครูที่มีอายุระหว่าง 20-24 ปี มีทัศนคติที่เห็นด้วยกับมาตรการดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ 57.8 ที่ไม่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 33.7 นอกจากนี้แล้วข้าราชการครูทุกกลุ่มอายุ จะมีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะกลุ่มอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป ซึ่งโดยปกติอยู่ในวัยที่ไม่ต้องการมีบุตรเพิ่มอีกแล้ว กลับมีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.5 ที่เห็นด้วยมีเพียงร้อยละ 30.0 เท่านั้น เหตุผลที่สามารถอธิบายได้ในเรื่องนี้ก็คือ กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยได้ใช้เหตุผลส่วนตัวโดยคำนึงถึงสิทธิประโยชน์ หรือสิทธิที่คาดว่าตนเองควรจะได้รับเพิ่มขึ้นตามจำนวนบุตร มากกว่าการใช้วิจารณญาณเพื่อหาวิธีการเหมาะสมในการแก้ปัญหาส่วนรวมของชาติในค่านับประชากร

เมื่อพิจารณาโดยจำแนกตามระดับการศึกษาของข้าราชการครู (ตารางที่ 23) พบว่า ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการให้สิทธิเบ็ดเตล็ดรักษาพยาบาลโดยจำกัดจำนวนครั้งในการคลอดบุตร จะมีแนวความคิดเห็นเช่นเดียวกับให้สิทธิลาคลอดโดยได้รับเงินเดือนเต็มไม่เกิน 3 ครั้ง กล่าวคือ กลุ่มข้าราชการครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่จะมีทัศนคติที่เห็นด้วยกับมาตรการดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ 54.5 ที่ไม่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 40.0 ส่วนระดับการศึกษาตั้งแต่ระดับที่ต่ำกว่าอนุปริญญาจนถึงระดับปริญญาตรี จะมีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่

เมื่อจำแนกตามระดับตำแหน่ง กลุ่มข้าราชการครู ในระดับตำแหน่ง 1-2 ซึ่งส่วนใหญ่น่าจะเป็นผู้ที่ยังไม่มีภาระครอบครัว จะมีทัศนคติที่เห็นกับการให้สิทธิโดยกำหนดจำนวนบุตร แต่เมื่อระดับตำแหน่งสูงขึ้น กลุ่มข้าราชการครูที่อยู่ในระดับ 3-4 และระดับ 5-6 จะมีทัศนคติที่เปลี่ยนไปโดยไม่เห็นด้วยกับมาตรการนี้เป็นส่วนใหญ่

ตารางที่ 15 อัตราส่วนร้อยละของข้าราชการครูที่ออกการกำหนดระเบียบให้ข้าราชการสตรี
ลาคลอด โดยได้รับเงินเดือนเพิ่มไม่เกิน 3 ครั้ง จำแนกตามเพศและ
สถานภาพสมรส

เพศ	ลาคลอดโดยได้รับเงินเดือนเพิ่มไม่เกิน 3 ครั้ง				รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	
สถานภาพสมรส					
<u>ชาย</u>					
โสด	51.3 (40)	35.9 (28)	6.4 (5)	6.4 (5)	100.0 (78)
สมรส	41.4 (128)	52.1 (161)	2.3 (7)	4.2 (13)	100.0 (309)
หม้าย, หย่า, แยก	ก	ก	-	-	100.0 (2)
รวม	43.4 (169)	48.8 (190)	3.2 (12)	4.6 (18)	100.0 (389)
<u>หญิง</u>					
โสด	54.7 (93)	35.3 (60)	3.5 (6)	6.5 (11)	100.0 (170)
สมรส	34.8 (93)	56.9 (152)	1.9 (5)	6.4 (17)	100.0 (267)
หม้าย, หย่า, แยก	50.0 (10)	45.0 (9)	ก (1)	-	100.0 (20)
รวม	42.9 (196)	48.4 (221)	2.6 (12)	5.9 (28)	100.0 (457)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ตารางที่ 16 อัตราส่วนร้อยละของข้าราชการครูต่อการกำหนดระเบียบให้ข้าราชการสตรีลาคลอด โดยได้รับเงินเดือนเต็มไม่เกิน 3 ครั้ง จำแนกตามสถานภาพสมรสและจำนวนบุตร

สถานภาพสมรส จำนวนบุตร	ลาคลอดโดยได้รับเงินเดือนเต็มไม่เกิน 3 ครั้ง				รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	
<u>โสด</u>	53.6 (133)	35.5 (88)	4.4 (11)	6.5 (16)	100.0 (248)
<u>สมรส</u>					
ยังไม่มีบุตร	44.3 (31)	45.7 (32)	ก (1)	8.6 (6)	100.0 (70)
1 คน	44.1 (60)	50.0 (68)	ก (1)	5.1 (7)	100.0 (136)
2 คน	35.7 (56)	56.1 (88)	3.2 (5)	5.1 (8)	100.0 (157)
3 คน	33.0 (36)	60.6 (66)	ก (1)	5.4 (6)	100.0 (109)
4 คน	39.2 (20)	51.0 (26)	ก (2)	ก (3)	100.0 (51)
มากกว่า 5 คน	34.0 (18)	62.3 (33)	ก (2)	-	100.0 (53)
รวม	38.4 (221)	54.3 (313)	2.1 (12)	5.2 (30)	100.0 (576)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ตารางที่ 17 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการให้ลาคลอดโดยได้รับเงินเดือนเต็ม ไม่เกิน 3 ครั้ง จำแนกตามอายุ

อายุ	การให้สิทธิลาคลอดบุตรโดยได้รับเงินเดือนเต็มไม่เกิน 3 ครั้ง				รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	
20 - 24	60.2 (50)	31.3 (26)	ก (1)	7.2 (6)	100.0 (83)
25 - 29	46.9 (97)	43.0 (89)	ก (4)	8.2 (17)	100.0 (207)
30 - 34	38.8 (87)	53.6 (120)	3.1 (7)	4.5 (10)	100.0 (240)
35 - 39	38.9 (61)	54.8 (86)	ก (4)	3.8 (6)	100.0 (157)
40 - 44	42.4 (42)	51.5 (51)	ก (3)	ก (3)	100.0 (99)
45 ขึ้นไป	36.8 (28)	51.3 (39)	6.6 (5)	ก (4)	100.0 (76)
รวม	43.1 (365)	48.6 (411)	2.8 (24)	5.4 (46)	100.0 (846)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการให้สิทธิลาคลอดโดยได้รับเงินเดือนเต็มไม่เกิน 3 ครั้ง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	การให้สิทธิลาคลอดไม่เกิน 3 ครั้ง				รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	
ต่ำกว่าอนุปริญญา	36.6 (26)	52.1 (37)	ก (3)	7.0 (5)	100.0 (71)
อนุปริญญา	43.6 (185)	48.3 (205)	1.9 (8)	6.1 (26)	100.0 (424)
ปริญญาตรี	42.9 (127)	49.6 (147)	3.4 (10)	4.1 (12)	100.0 (296)
สูงกว่าปริญญาตรี	49.1 (27)	40.0 (22)	ก (3)	ก (3)	100.0 (55)
รวม	43.1 (365)	48.6 (411)	2.8 (24)	5.4 (46)	100.0 (846)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการให้สิทธิลาออกโดยได้รับเงินเดือนเต็มไม่
ไม่เกิน 3 ครั้ง จำแนกตามระดับตำแหน่ง

ระดับตำแหน่ง	การให้สิทธิลาออกไม่เกิน 3 ครั้ง				รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	
1 - 2	51.4 (56)	38.5 (42)	ก (1)	9.2 (10)	100.0 (109)
3 - 4	42.2 (258)	49.8 (304)	2.9 (18)	5.1 (31)	100.0 (611)
5 - 6	40.0 (50)	52.0 (61)	ก (3)	5.6 (7)	100.0 (125)
7	ก (1)	-	-	-	100.0 (1)
รวม	43.1 (365)	48.6 (411)	2.6 (22)	5.7 (48)	100.0 (846)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติการให้สวัสดิการลาคลอดบุตร โดยได้รับเงินเดือนเต็ม ไม่เกิน 3 ครั้ง จำแนกตามเขตการศึกษา

เขตการศึกษา	การให้สิทธิลาคลอดไม่เกิน 3 ครั้ง				รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	
3	42.7 (79)	50.3 (93)	3.2 (6)	3.8 (7)	100.0 (185)
6	45.1 (65)	48.6 (70)	ก (1)	5.6 (8)	100.0 (144)
8	46.1 (77)	44.9 (75)	ก (4)	6.6 (11)	100.0 (167)
11	39.9 (77)	49.7 (96)	4.1 (10)	5.2 (10)	100.0 (193)
กรุงเทพฯ ๗	42.7 (67)	49.0 (77)	ก (10)	6.3 (10)	100.0 (157)
รวม	43.1 (365)	48.6 (411)	2.8 (24)	5.3 (46)	100.0 (846)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติข้าราชการครูต่อการมีสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลในการ
คลอดบุตรได้ไม่เกิน 3 คน จำแนกตามสถานภาพและจำนวนบุตร

สถานภาพสมรส	การให้สิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลหลังการคลอด				รวม	
	จำนวนบุตร	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ		ไม่มีความเห็น
<u>โสด</u>		51.2 (126)	39.7 (100)	2.1 (5)	7.0 (17)	100.0 (248)
<u>สมรส</u>						
ยังไม่มีบุตร		40.0 (28)	51.4 (36)	ก (1)	7.1 (5)	100.0 (70)
1 คน		37.5 (51)	57.4 (78)	ก (1)	4.4 (6)	100.0 (136)
2 คน		35.0 (55)	59.2 (93)	3.2 (5)	ก (4)	100.0 (157)
3 คน		29.4 (32)	66.1 (72)	ก (1)	ก (1)	100.0 (109)
4 คน		31.4 (16)	60.8 (31)	ก (1)	ก (1)	100.0 (51)
5 คน ขึ้นไป		24.5 (13)	71.7 (38)	ก (1)	ก (1)	100.0 (53)
รวม		33.9 (195)	60.4 (348)	1.7 (10)	4.0 (23)	100.0 (576)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ตารางที่ 22 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการมีสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลในการคลอดบุตร
ได้ไม่เกิน 3 คน จำแนกตามอายุ

อายุ	การให้สิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลหลังการคลอด				รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	
20 - 24	57.8 (48)	33.7 (28)	ก (2)	6.0 (5)	100.0 (83)
25 - 29	44.0 (91)	48.3 (100)	ก (3)	6.3 (13)	100.0 (207)
30 - 34	33.0 (74)	60.7 (136)	ก (3)	4.9 (11)	100.0 (224)
35 - 39	36.3 (57)	56.7 (89)	ก (2)	5.7 (9)	100.0 (157)
40 - 44	36.4 (36)	58.6 (58)	ก (4)	ก (1)	100.0 (99)
45 ขึ้นไป	30.0 (23)	64.5 (49)	ก (1)	ก (3)	100.0 (76)
รวม	38.9 (329)	54.4 (460)	1.8 (15)	4.9 (42)	100.0 (846)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 23 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติข้าราชการครูต่อการมีสิทธิเปิดคำปรึกษาพยาบาล
ในการคลอดบุตรได้ไม่เกิน 3 คน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	การให้สิทธิเปิดคำปรึกษาพยาบาลหลังการคลอด				รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	
ต่ำกว่าอนุปริญญา	40.8 (29)	50.7 (36)	ก (3)	ก (3)	100.0 (71)
อนุปริญญา	33.3 (141)	59.2 (251)	1.2 (5)	6.4 (27)	100.0 (424)
ปริญญาตรี	43.6 (129)	51.0 (151)	2.4 (7)	3.0 (9)	100.0 (296)
สูงกว่าปริญญาตรี	54.5 (30)	40.0 (22)	-	ก (3)	100.0 (55)
รวม	38.9 (329)	54.4 (460)	1.8 (15)	4.9 (42)	100.0 (846)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติข้าราชการครูต่อการมีสิทธิเปิดคำปรึกษาพยาบาล
ในการคลอดบุตร จำแนกตามระดับตำแหน่ง

ระดับตำแหน่ง	การให้สิทธิเปิดคำปรึกษาพยาบาลหลังการคลอด				รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	
1 - 2	47.7 (52)	41.3 (45)	ก (7)	8.3 (9)	100.0 (109)
3 - 4	37.5 (229)	56.1 (343)	1.6 (10)	4.8 (29)	100.0 (611)
5 - 6	37.6 (47)	57.6 (72)	ก (2)	ก (4)	100.0 (125)
7 ขึ้นไป	ก (1)	-	-	-	100.0 (1)
รวม	38.9 (325)	54.4 (460)	1.8 (15)	4.9 (42)	100.0 (846)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เมื่อจำแนกความคิดเห็นของข้าราชการครูตามเขตการศึกษา(ตารางที่ 25) จะพบว่า ข้าราชการครูทุกเขตการศึกษาจะมีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วยกับการให้สิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลในการคลอดบุตรไม่เกิน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 54.4 ในทุกเขตการศึกษา 54.4 และเห็นด้วยเพียงร้อยละ 38.9 เท่านั้น

ดังนั้นอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า แนวความคิดที่ให้สิทธิเกี่ยวกับการลาคลอดและการรักษาพยาบาลในการคลอดบุตรโดยจำกัดจำนวนไม่เกิน 3 ครั้ง นั้น ผู้ที่มีทัศนคติที่เห็นด้วย จะเป็นกลุ่มคนโสดและผู้ที่ยังไม่มีบุตรหรือมีบุตรจำนวนน้อย นอกจากนี้ผู้ที่มีทัศนคติที่เห็นด้วย เป็นกลุ่มข้าราชการครูที่ได้รับการศึกษาระดับสูงโดยเฉพาะระดับการศึกษาที่สูงกว่าระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาประชากรของชาติเป็นอย่างดีและยอมรับวิธีการ ซึ่งมีผลต่อการลดอัตราการเจริญพันธุ์ ดังนั้นเพื่อให้ข้าราชการทุกกลุ่ม ทุกระดับ ได้ตระหนักถึงปัญหาค่าประชากรของชาติแล้ว เห็นควรให้รัฐเร่งดำเนินการส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชากรศึกษา ปัญหาและการกำหนดนโยบายประชากรของชาติให้แก่ข้าราชการโดยเฉพาะข้าราชการที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนก่อน

อย่างไรก็ตามเมื่อได้ศึกษาระเบียบการให้สิทธิการลาคลอดและการรักษาพยาบาลในการคลอดบุตรของข้าราชการและลูกจ้างของรัฐ ในประเทศกลุ่มอาเซียนและประเทศอื่น ๆ แล้ว มีความเห็นว่า น่าจะได้ปรับปรุงระเบียบการลาคลอดของข้าราชการเสียใหม่ และแยกการรักษาพยาบาลในการคลอดบุตรจากระเบียบการเบิกค่ารักษาพยาบาลตามปกติ โดยงดการให้สิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลในการคลอดบุตรหลังจากคลอดบุตรคนที่ 2 แล้ว หรือให้สิทธิในการทำคลอดโดยไม่ต้องเสียค่าบริการใด ๆ เมื่อสตรีหรือคู่สมรสนั้น ตัดสินใจทำหมันภายหลังการคลอดบุตร

ตารางที่ 25 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติของข้าราชการครูต่อการให้สิทธิเปิดคำปรึกษาพยาบาลในการคลอดบุตรได้ไม่เกิน 3 คน จำแนกตามเขตการศึกษา

เขตการศึกษา	การให้สิทธิเปิดคำปรึกษาพยาบาลหลังการคลอด				รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	
3	36.8 (68)	58.9 (109)	ก (1)	3.8 (7)	100.0 (185)
6	37.5 (54)	57.6 (83)	ก (2)	3.5 (5)	100.0 (144)
8	38.3 (64)	53.3 (89)	ก (3)	6.6 (11)	100.0 (167)
11	36.8 (71)	54.4 (105)	3.1 (6)	5.7 (11)	100.0 (193)
กรุงเทพ ๗	45.9 (72)	47.1 (74)	ก (3)	5.1 (8)	100.0 (157)
รวม	38.9 (329)	54.4 (460)	1.8 (10)	4.9 (42)	100.0 (846)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26 อัตราส่วนร้อยละของข้าราชการครูต่อการกำหนดให้ผู้มีรายได้มีสิทธิหักลดหย่อนภาษีสำหรับบุตรได้ไม่เกิน 3 คน จำแนกตามเพศและสถานภาพสมรส

เพศ	หักลดหย่อนภาษีสำหรับบุตรไม่เกิน 3 คน				
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	รวม
ชาย					
โสด	61.5 (48)	28.2 (22)	ก 2	7.7 (6)	100.0 (78)
สมรส	32.4 (100)	60.2 (186)	3.2 (10)	3.2 (13)	100.0 (309)
หม้าย, หย่า, แยก	ก (2)	-	-	-	100.0 (2)
รวม	38.6 (150)	53.5 (208)	3.08 (12)	4.2 (19)	100.0 (389)
หญิง					
โสด	55.3 (94)	35.9 (61)	2.9 (5)	5.9 (10)	100.0 (170)
สมรส	41.9 (112)	46.4 (124)	ก (3)	10.5 (28)	100.0 (267)
หม้าย, หย่า, แยก	45.0 (9)	50.0 (10)	ก (1)	-	100.0 (20)
รวม	47.0 (215)	42.7 (195)	2.0 (9)	8.3 (38)	100.0 (457)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

การหักลดหย่อนภาษี

มาตรการที่ใช้วิธีเก็บภาษีเพิ่มหรือหักลดหย่อนภาษี เพื่อจำกัดขนาดครอบครัวนั้น เป็นวิธีที่ใ้กันในหลายประเทศ เช่น สิงคโปร์มีระเบียบให้หักลดหย่อนลดลงตามจำนวนบุตร

ผลจากการศึกษาทัศนคติต่อการให้ผู้มีรายได้อิทธิหักลดหย่อนภาษีสำหรับบุตร ได้ไม่เกิน 3 คน (ตารางที่ 26) เมื่อจำแนกกลุ่มประชากรตามสถานภาพสมรสและเพศแล้ว ปรากฏว่า กลุ่มที่เห็นด้วย ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มข้าราชการโสดทั้งชายหญิง คิดเป็นร้อยละ 61.5 และ 55.3 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มข้าราชการที่สมรสแล้ว ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย โดยเฉพาะกลุ่มข้าราชการครูชาย ไม่เห็นด้วยถึงร้อยละ 60.2 เห็นด้วยเพียงร้อยละ 60.2 สำหรับกลุ่มข้าราชการครูสตรี มีความเห็นต่อการกำหนดการหักลดหย่อนภาษี ไม่กำหนดจำนวนบุตร มีอัตราส่วนใกล้เคียงกัน กล่าวคือ เห็นด้วยร้อยละ 41.9 และไม่เห็นด้วยร้อยละ 46.4

เมื่อพิจารณาโดยจำแนกตามจำนวนบุตร ก็จะพบแนวความคิดที่คล้ายคลึงกัน คือ กลุ่มข้าราชการที่เป็นโสด รวมทั้งข้าราชการที่สมรสแล้ว ที่ยังไม่มีบุตรและมีบุตร 1 คน ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับระเบียบดังกล่าว คือ เห็นด้วยร้อยละ 51.4 และ 48.5 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 41.4 และ 41.9 ตามลำดับ แต่กลุ่มข้าราชการที่มีบุตรตั้งแต่ 1, 2, 3, 4 คนเป็นต้นไป จะไม่เห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 41.9, 51.6, 59.6 และ 72.5 ตามลำดับ (ตารางที่ 27)

เมื่อพิจารณาโดยจำแนกตามระดับการศึกษา (ตารางที่ 28) จะพบว่า ข้าราชการกลุ่มที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีและสูงกว่าจะเห็นด้วยกับมาตรการให้ผู้มีรายได้อิทธิหักลดหย่อนภาษีสำหรับบุตร ไม่เกิน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 49.0 และ 65.5 ตามลำดับ โดยข้าราชการกลุ่มนี้ไม่เห็นด้วยร้อยละ 41.2 และ 23.6 ตามลำดับเช่นกัน แต่กลุ่มข้าราชการระดับการศึกษา ระดับอนุปริญญาลงไปจะไม่เห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 55.0 และ 49.3 ตามลำดับ

ส่วนในตารางที่ 29 เมื่อพิจารณาจำแนกตามลำดับตำแหน่งจะพบแบบแผนของแนวความคิดเห็นคล้ายคลึงกับการเสนอเพื่อกำหนดสิทธิการลาคลอดและรักษาพยาบาลในการคลอดบุตร (ตารางที่) และ (ตารางที่) กล่าวคือ ข้าราชการระดับ 1-2 ซึ่งเป็น

ข้าราชการชั้นผู้น้อยจะเห็นด้วยกับการหักลดหย่อนภาษีโดยจำกัดบุตร 3 คน เป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 53.2 ที่ไม่เห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ 36.7 แต่ในกลุ่มข้าราชการระดับ 3-4 และระดับ 5-6 ส่วนใหญ่จะไม่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 48.6 และ 52.0 ตามลำดับ เนื่องจากเมื่ออัตราเงินเดือนซึ่งเป็นรายได้ประจำสูงขึ้น แต่การหักค่าลดหย่อนยังคงเหมือนเดิม หรือถูกจำกัดตามจำนวนบุตร ข้าราชการในระดับสูงจำเป็นต้องเสียภาษีมากขึ้นทุกปี

จากแนวทางการศึกษาข้างต้น มีข้อสังเกตว่า ผู้ที่มีบุตรหลายคนย่อมจะมีความคิดต้องการให้หักลดหย่อนภาษีได้เท่ากับจำนวนบุตรที่มีอยู่ แม้กลุ่มที่สมรสแล้วและมีบุตร เพียง 1 - 2 คน ก็มีแนวความคิดไม่เห็นด้วยกับระเบียบดังกล่าว ที่ให้หักค่าลดหย่อนภาษีโดยจำกัดจำนวนบุตรไม่เกิน 3 คน โดยอาจมีแนวความคิดที่ว่า การมีระเบียบให้หักลดหย่อนภาษี โดยกำหนดจำนวนบุตรเพียง 3 คน และให้ข้าราชการต้องเสียภาษีเองอย่างในขณะนั้น อาจมองได้ว่าเป็นเพราะรัฐต้องการหารายได้เพิ่มขึ้นจากการเก็บภาษีข้าราชการเท่านั้น หากใช้วิธีการหักลดหย่อนภาษี เพื่อเป็นสิ่งจูงใจให้สอดคล้องกับนโยบายประชากรแล้ว น่าจะกำหนดระเบียบการหักลดหย่อนลดลงตามลำดับจำนวนบุตร เช่น หัก 5,000 บาทสำหรับบุตรคนแรก 3,000 บาทและ 2,000 บาทสำหรับบุตรคนที่สองและที่สามตามลำดับ หรืออาจพิจารณาวิธีการที่เหมาะสมต่อไป

การหักลดหย่อนภาษีคนแก่คนโสด

คงได้กล่าวแล้วข้างต้นว่า การหักลดหย่อนภาษีแก่ผู้มีเงินได้นั้น เกณฑ์ตามประมวลรัษฎากร ผู้มีเงินได้สามารถหักลดหย่อนคู่สมรสและบุตรได้ไม่เกิน 3 คน แต่สำหรับคนโสด จะไม่มีสิทธิหักลดหย่อนใด ๆ เลย ทำให้ต้องเสียภาษีอย่างเต็มที่ ซึ่งทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมเป็นอย่างยิ่ง ในแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 5 (2525-2529) นั้นได้มีการกำหนดคนนโยบายประชากร โดยเสนอให้มีการลดภาษีเป็นพิเศษในช่วงการดำเนินงานของแผนพัฒนา ฯ ด้วย

จากการศึกษาถึงทัศนคติของข้าราชการครูต่อการให้สิ่งจูงใจโดยการลดภาษีเป็นพิเศษแก่คนโสดนั้น (ตารางที่ 18) พบว่าข้าราชการที่เป็นโสดทั้งชายและหญิงเห็นด้วยที่จะให้

ลคภาณีกังกล่าว เมื่อพิจารณาโดยจำแนกตามสถานภาพสมรสและเพศแล้ว จะเห็นว่า ข้าราชการครูที่เป็นโสดทั้งชายหญิง เห็นด้วยกับมาตรการดังกล่าวนี้ คิดเป็นร้อยละ 73.1 และ 71.1 ตามลำดับ และที่ไม่เห็นด้วยเพียงร้อยละ 19.2 และ 14.1 ตามลำดับเท่านั้น แต่เมื่อศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครูที่สมรสแล้วจะพบว่า ส่วนใหญ่ไม่ว่าชายหรือหญิงจะไม่เห็นด้วยกับการที่ให้ลคภาณีสู่ให้กับคนโสด คิดเป็นร้อยละ 52.6 และ 52.1 ตามลำดับ ทั้งที่มาตรการดังกล่าวนี้จะไม่มีผลกระทบทำให้คนที่สมรสแล้วต้องเสียสิทธิประโยชน์ไปด้วยเลย แต่อาจจะเป็นไปได้ในกรณีที่ยูสมรสแล้วมีความเห็นว่าคนโสดยังไม่มีการหางานครอบครัวและสามารถเสียภาษีให้แก่รัฐได้ หรืออาจมีความเห็นได้ว่าตัวเขาเองได้เคยรับภาระที่จะต้องเสียภาษีนี้มาก่อนเมื่อยังเป็นโสดอยู่

ในตารางที่ 32 เป็นการศึกษาว่าหากรัฐบาลมีระเบียบให้ลคภาณีสู่เป็นกรณีพิเศษแก่คนโสดแล้ว มาตรการดังกล่าวจะทำให้คนที่ เป็นโสดตัดสินใจขยายอายุการสมรสออกไปหรือไม่ ในกรณีนี้ กลุ่มข้าราชการชายโสดให้ความเห็นก้ำกึ่งกัน คือเห็นด้วยร้อยละ 35.9 และไม่เห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ 37.2 มีจำนวนความคิดเห็นที่ไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 23.1 สำหรับความคิดเห็นของข้าราชการครูสตรีต่อการขยายอายุการสมรสจากการลคภาณีสู่คนโสดของรัฐ นั้น กลุ่มครูสตรีมีความเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยไม่แตกต่างกันมากนัก กล่าวคือ เห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ 28.2 ไม่เห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ 31.2 แต่ความคิดเห็นในความไม่แน่ใจมีจำนวนสูงมากคิดเป็นร้อยละ 31.8 การที่มีความไม่แน่ใจสูงมากกว่าความเห็นอื่น ๆ นั้น ทุกคนคงต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมและโอกาสในการตัดสินใจที่จะสมรสหรือไม่อีกครั้ง เมื่อมีโอกาสที่จะตัดสินใจในอนาคตได้

เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นในเรื่องการตัดสินใจขยายอายุการสมรสนั้น ในกรณีนี้ ข้าราชการครูที่สมรสแล้วทั้งชายและหญิงไม่เห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ว่าการที่รัฐจะให้ลคภาณีสู่คนโสดแล้วจะทำให้ยืคอายุการสมรสออกไป กล่าวคือไม่เห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ 47.6 และ 39.7 ตามลำดับ และมีความไม่แน่ใจว่าจะเป็นการสาเหตุที่ทำให้คนโสดขยายอายุการสมรสอยู่ในเกณฑ์สูงเช่นเดียวกัน

ตารางที่ 27 อัตราส่วนร้อยละของข้าราชการครูที่ออกการกำหนดให้มีรายได้มีสิทธิหักลดหย่อนภาษี
สำหรับบุตรได้ไม่เกิน 3 คน จำแนกตามสถานภาพสมรสและจำนวนบุตร

สถานภาพสมรส	หักลดหย่อนภาษีสำหรับบุตรไม่เกิน 3 คน					
	จำนวนบุตร	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	รวม
<u>โสด</u>		57.2 (142)	33.5 (83)	2.8 (7)	6.5 (16)	100.0 (248)
<u>สมรส</u>		-	-	-	-	-
ยังไม่มีบุตร		51.4 (36)	41.4 (29)	-	7.1 (5)	100.0 (70)
1 คน		48.5 (66)	41.9 (57)	ก (1)	8.8 (12)	100.0 (136)
2 คน		35.7 (56)	51.6 (81)	4.5 (7)	8.2 (13)	100.0 (157)
3 คน		30.3 (33)	59.6 (65)	4.6 (5)	7.3 (6)	100.0 (109)
4 คน		23.5 (12)	72.5 (37)	-	ก (2)	100.0 (51)
5 คนขึ้นไป		17.0 (9)	77.4 (41)	-	ก (3)	100.0 (53)
รวม		36.8 (212)	53.8 (310)	2.3 (13)	7.1 (41)	100.0 (576)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ตารางที่ 28 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการกำหนดให้ผู้มีรายได้อัตราหักลดหย่อนภาษีสำหรับบุตรไม่เกิน 3 คน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	หักลดหย่อนภาษีสำหรับบุตรไม่เกิน 3 คน				รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	
ต่ำกว่าอนุปริญญา	39.4 (28)	49.3 (35)	ก (1)	9.9 (7)	100.0 (71)
อนุปริญญา	36.8 (156)	55.0 (233)	2.4 (10)	5.9 (25)	100.0 (424)
ปริญญาตรี	49.0 (145)	41.2 (122)	3.0 (9)	6.8 (20)	100.0 (296)
สูงกว่าปริญญาตรี	65.5 (36)	23.6 (13)	ก (2)	ก (4)	100.0 (55)
รวม	43.2 (365)	47.6 (403)	2.6 (22)	6.6 (56)	100.0 (846)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 29 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการกำหนดให้ผู้มีรายได้มีสิทธิหักลดหย่อนภาษีสำหรับบุตรไม่เกิน 3 คน จำแนกตามระดับตำแหน่ง

ระดับตำแหน่ง	หักลดหย่อนภาษีสำหรับบุตรไม่เกิน 3 คน				รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความหมาย	
1 - 2	53.2 (58)	36.7 (40)	ก (2)	8.3 (9)	100.0 (109)
3 - 4	42.7 (261)	48.6 (297)	2.3 (14)	6.4 (39)	100.0 (611)
5 - 6	36.8 (46)	52.0 (65)	5.6 (7)	6.4 (8)	100.0 (125)
7 ขึ้นไป	-	ก (1)	-	-	100.0 (1)
รวม	43.1 (365)	47.6 (403)	2.6 (22)	6.6 (56)	100.0 (846)

ก. จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 30 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติของข้าราชการครูในการลดหย่อนภาษีให้คนโสด
เป็นกรณีพิเศษ จำแนกตามเพศและสถานภาพสมรส

เพศ	การลดหย่อนภาษีแก่คนโสด				รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	
สถานภาพสมรส					
ชาย					
โสด	73.1 (57)	19.2 (15)	ก (2)	ก (4)	100.0 (76)
สมรส	30.4 (94)	56.6 (175)	4.2 (13)	8.7 (27)	100.0 (309)
หม้าย, หย่า, แยก	ก (2)	-	-	-	100.0 (2)
รวม	39.3 (153)	48.8 (190)	3.8 (15)	8.0 (31)	100.0 (389)
หญิง					
โสด	71.8 (122)	14.1 (24)	6.5 (11)	7.6 (13)	100.0 (170)
สมรส	33.7 (90)	52.1 (139)	4.5 (12)	9.4 (26)	100.0 (267)
หม้าย, หย่า, แยก	35.0 (7)	60.0 (12)	-	ก (1)	100.0 (20)
รวม	47.9 (219)	38.3 (38.3)	5.0 (23)	8.7 (40)	100.0 (457)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ตารางที่ 31 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติข้าราชการครูในการลดหย่อนภาษีให้คนโสดเป็นกรณีพิเศษ จำแนกตามระดับตำแหน่ง

ระดับการศึกษา	การลดหย่อนภาษีแก่คนโสด				รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	
ต่ำกว่าอนุปริญญา	38.0 (27)	46.5 (33)	ก (2)	12.7 (9)	100.0 (71)
อนุปริญญา	41.0 (174)	48.1 (204)	3.3 (14)	7.5 (32)	100.0 (424)
ปริญญาตรี	49.7 (147)	36.5 (108)	5.0 (15)	8.8 (26)	100.0 (296)
สูงกว่าปริญญาตรี	43.6 (24)	36.4 (20)	12.7 (7)	ก (4)	100.0 (55)
รวม	43.9 (372)	43.1 (365)	4.5 (38)	8.4 (71)	100.0 (846)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 32 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการลดยาให้คนโสดจะเป็นแรงจูงใจให้คนโสดยี้คอายุการสมรส จำแนกตามเพศและสถานภาพสมรส

เพศ สถานภาพสมรส	การลดยาเป็นแรงจูงใจให้ยี้คอายุการแต่งงาน				รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	
ชาย					
โสด	35.9 (28)	37.2 (29)	23.1 (18)	ก (3)	100.0 (78)
สมรส	15.9 (49)	47.6 (147)	27.2 (84)	9.4 (29)	100.0 (309)
หม้าย,หย่า,แยก	-	-	ก (2)	-	100.0 (2)
รวม	19.8 (77)	45.2 (176)	26.7 (104)	8.2 (32)	100.0 (389)
หญิง					
โสด	28.2 (48)	31.2 (53)	31.8 (54)	8.8 (15)	100.0 (170)
สมรส	17.2 (46)	39.7 (166)	32.6 (87)	10.5 (28)	100.0 (267)
หม้าย,หย่า,แยก	ก (3)	25.0 (5)	45.0 (9)	ก (3)	100.0 (20)
รวม	21.2 (97)	35.9 (164)	32.8 (150)	10.1 (46)	100.0 (457)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

การทำหมัน

การทำหมันปัจจุบันยังยึดหลักให้กระทำโดยสมัครใจ แม้ในประเทศที่มีการรณรงค์เรื่องการคุมกำเนิดอย่างจริงจัง เช่น อินเดียน ปากีสถาน จีน ก็ไม่มีการบังคับให้ทำหมัน จะมีได้หรือไม่ ดูจะเป็นปัญหาที่ต้องถกเถียงกันในทางสิทธิ เสรีภาพ และศีลธรรม กันอีกมาก ในทางปฏิบัติพบว่า การทำหมันหญิงและทำหมันชายนั้น การทำหมันชายอาจจะทำได้ง่ายกว่า แต่ชายมักไม่นิยมทำ ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยสมัครใจก็คือ ความยินยอมของคู่สมรส เพราะการมีบุตรหรือไม่ควร เป็นการตัดสินใจของคู่สมรสทั้งสองฝ่าย แต่การทำหมันชายนั้นโดยปกติฝ่ายหญิงไม่ต้องให้ความยินยอม แต่การทำหมันหญิงต้องได้รับการยินยอมจากสามี ถือว่าเพื่อลดข้อบกพร่องในครอบครัว ²

จากการศึกษาความนึกเห็นว่า คู่สมรสฝ่ายใดควรเป็นฝ่ายทำหมัน (ตารางที่ 30) ทศนคติของกลุ่มข้าราชการครูทั้งชายหญิงส่วนใหญ่เห็นว่า ใครก็ได้แล้วแต่ความเหมาะสม โดยคิดเป็นร้อยละ 47.3 และ 41.1 ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามสถานภาพสมรส จะพบว่า ข้าราชการครูสตรีที่เป็นโสดและที่สมรสแล้ว ส่วนใหญ่เห็นว่าสามีควรเป็นฝ่ายทำหมัน ร้อยละ 50.6 และ 47.9 ตามลำดับ ส่วนข้าราชการครูชายที่สมรสแล้วส่วนใหญ่ร้อยละ 31.1 เห็นว่าฝ่ายภรรยาควรเป็นฝ่ายทำหมัน

เมื่อพิจารณาโดยจำแนกตามระดับการศึกษา ข้าราชการครูสตรีทุกระดับการศึกษา เห็นว่า สามีควรเป็นฝ่ายทำหมัน ส่วนข้าราชการครูชายที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีเห็นว่า ฝ่ายสามีควรเป็นฝ่ายทำหมัน ในระดับการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีลงมาเห็นว่า ฝ่ายภรรยาควรเป็นฝ่ายทำหมัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 โครงการวางแผนครอบครัว ได้กำหนดเป้าหมายผู้มารับบริการวางแผนครอบครัว โดยมุ่งเน้นวิธีการผ่าตัดทำหมันหญิงและชายมากขึ้น ผลการศึกษาจากข้อมูลตามตารางที่ 33 และ 34 มีข้อสังเกตว่า คู่สมรสมีความไม่แน่ใจผลจากการทำหมัน โดยต้องการให้คู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งเป็นคนทำหมันมีอัตราส่วนที่มากกว่า

ดังนั้น การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ด้านการวางแผนครอบครัว เพื่อให้เข้าถึงประชาชนทุกระดับ จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนั้นแล้วน่าจะควรมีโครงการให้สิ่งจูงใจสำหรับผู้ที่มาใช้บริการทำหมัน หรือรับบริการวางแผนครอบครัวด้วยวิธีอื่น และอาจพิจารณาให้สิ่งจูงใจแก่ผู้ชักชวนและผู้ปฏิบัติงานในโครงการ ก็จะทำให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายรวดเร็วยิ่งขึ้น

การให้สิ่งจูงใจอย่างหนึ่งแก่ผู้เข้ารับบริการทำหมันชายหรือทำหมันหญิงก็ดี สำหรับผู้ที่เป็นข้าราชการควรอนุญาตให้ลางานมาทำหมัน และหยุดพักงานสักระยะเวลาหนึ่ง โดยไม่คิดเป็นวันลา วิธีการดังกล่าวถือว่าเป็นการจูงใจ โดยให้ความสะดวกแก่ผู้มารับบริการ เพราะโดยปกติ การทำหมันในโรงพยาบาลต่าง ๆ จะให้บริการในวันราชการปกติ ซึ่งถ้ามีความประสงค์จะมาใช้บริการ ก็จำเป็นต้องลาหยุดงาน ทำให้มีผลถึงการมีวันลาบ่อยครั้งในรอบปี

จากข้อเสนอให้ข้าราชการมีสิทธิหยุดงานสักระยะเวลาหนึ่งเพื่อรับบริการทำหมัน โดยไม่ถือเป็นวันลานั้น ผลการศึกษาในตารางที่ 35 เมื่อจำแนกตามสถานภาพสมรส ส่วนใหญ่จะเห็นด้วยกับข้อเสนอดังกล่าว โดยข้าราชการครูชายเห็นด้วยร้อยละ 58.4 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 34.4 ส่วนข้าราชการครูสตรีโดยเฉพาะที่สมรสแล้วเห็นด้วยร้อยละ 61.9 ไม่เห็นด้วยเพียงร้อยละ 31.1 ส่วนข้าราชการครูโสดก็มีความเห็นด้วยเช่นเดียวกัน เมื่อแยกศึกษาคำถามกลุ่มอายุนั้นพบว่า ข้าราชการครูทุกกลุ่มอายุจะเห็นด้วยกับสวัสดิการดังกล่าว (ตารางที่ 36) ถึงแม้ว่าจะจำแนกข้อมูลตามระดับการศึกษา ข้าราชการครูทุกระดับการศึกษาสนับสนุนกับแนวความคิดนี้ โดยเฉพาะกลุ่มข้าราชการที่มีระดับการศึกษาสูงยิ่งเห็นด้วยมากขึ้นตามลำดับ (ตารางที่ 37)

ตารางที่ 33 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติว่าคู่สมรสฝ่ายใดควรทำหน้าที่
สถานภาพสมรส

เพศ	ฝ่ายใดควรทำหน้าที่				
	สามี	ภรรยา	ใครก็ได้	ความเห็นอื่น	รวม
ชาย					
โสด	17.9 (14)	17.9 (14)	57.7 (45)	6.4 (5)	100.0 (78)
สมรส	18.8 (58)	31.1 (96)	44.7 (138)	5.4 (17)	100.0 (309)
หม้าย, หย่า, แยก	-	ก (1)	ก (1)	-	100.0 (2)
รวม	18.5 (72)	28.5 (111)	47.3 (184)	5.6 (22)	100.0 (389)
หญิง					
โสด	50.6 (86)	3.5 (6)	42.9 (73)	3.0 (5)	100.0 (170)
สมรส	47.9 (128)	9.4 (25)	40.8 (109)	1.9 (5)	100.0 (267)
หม้าย, หย่า, แยก	65.0 (13)	-	30.0 (6)	ก (1)	100.0 (20)
รวม	49.7 (227)	6.8 (31)	41.1 (188)	2.4 (11)	100.0 (457)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ตารางที่ 34 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติว่าคู่สมรสฝ่ายใดควรทำหมั้น จำแนกตามเพศและระดับการศึกษา

เพศ การศึกษา	ฝ่ายใดควรทำหมั้น				รวม
	สามี	ภรรยา	ใครก็ได้	อื่น ๆ	
ชาย					
ต่ำกว่าอนุปริญญา	17.9 (5)	28.6 (8)	46.4 (13)	ก (2)	100.0 (28)
อนุปริญญา	18.6 (41)	34.5 (76)	44.1 (97)	2.7 (6)	100.0 (220)
ปริญญาตรี	17.3 (18)	22.1 (23)	51.0 (53)	9.6 (10)	100.0 (104)
สูงกว่า	21.6 (8)	ก (4)	56.8 (21)	ก (4)	100.0 (37)
รวม	18.5 (72)	28.5 (111)	47.3 (184)	5.6 (22)	100.0 (389)
หญิง					
ต่ำกว่าอนุปริญญา	62.8 (27)	ก (2)	30.3 (13)	ก (1)	100.0 (43)
อนุปริญญา	45.1 (92)	10.3 (21)	41.7 (85)	2.9 (6)	100.0 (204)
ปริญญาตรี	52.6 (101)	4.2 (8)	41.7 (80)	ก (3)	100.0 (192)
สูงกว่า	38.9 (7)	-	55.6 (10)	ก (1)	100.0 (18)
รวม	49.7 (227)	6.8 (31)	41.1 (188)	2.4 (11)	100.0 (457)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ตารางที่ 35 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติข้าราชการครูต่อการให้หยุดงานระยะหนึ่ง ภายหลังจาก
รับบริการทำหมันโดยไม่ถือเป็นวันลา จำแนกตามเพศและสถานภาพสมรส

เพศ	หยุดงานหลังทำหมัน				รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	
ชาย					
โสด	65.4 (51)	26.9 (21)	ก (3)	ก (3)	100.0 (78)
สมรส	56.6 (175)	36.2 (112)	2.6 (8)	4.5 (14)	100.0 (309)
หม้าย, หย่า, แยก	ก (1)	ก (1)	-	-	100.0 (2)
รวม	58.4 (227)	34.4 (134)	2.9 (11)	4.4 (17)	100.0 (389)
หญิง					
โสด	58.2 (99)	31.8 (54)	3.5 (6)	6.5 (11)	100.0 (170)
สมรส	66.3 (177)	29.2 (78)	2.2 (6)	2.2 (6)	100.0 (267)
หม้าย, หย่า, แยก	35.0 (7)	50.0 (10)	ก (1)	ก (2)	100.0 (20)
รวม	61.9 (283)	31.1 (142)	2.8 (13)	4.1 (19)	100.0 (457)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ตารางที่ 36 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติของข้าราชการครูต่อการให้หยุดงานระยะหนึ่ง
 ภายหลังจากรับบริการทำหมันโดยไม่ถือเป็นวันลา จำแนกตามอายุ

อายุ	หยุดงานหลังทำหมัน				รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	
20 - 24	54.2 (45)	38.6 (32)	ก (2)	ก (4)	100.0 (83)
25 - 29	64.3 (133)	29.5 (61)	ก (4)	4.3 (9)	100.0 (207)
30 - 34	61.6 (138)	31.3 (70)	3.1 (7)	4.0 (9)	100.0 (224)
35 - 39	65.6 (103)	25.5 (40)	3.2 (5)	5.7 (9)	100.0 (157)
40 - 44	53.5 (53)	41.4 (41)	ก (2)	ก (3)	100.0 (99)
45 ขึ้นไป	50.0 (38)	42.4 (32)	ก (4)	ก (4)	100.0 (76)
รวม	60.3 (510)	32.6 (276)	2.8 (24)	4.2 (36)	100.0 (846)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 37 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติของข้าราชการครูต่อการให้หยุดงานระยะหนึ่งภายหลังจาก
 89
 รับบริการทำหมันโดยไม่ถือเป็นวันลา จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	หยุดงานหลังทำหมัน				รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	
ต่ำกว่าอนุปริญญา	57.7 (41)	35.2 (25)	ก (4)	ก (1)	100.0 (71)
อนุปริญญา	57.5 (244)	35.8 (152)	1.7 (7)	5.0 (21)	100.0 (424)
ปริญญาตรี	62.2 (184)	30.1 (89)	4.1 (12)	3.7 (11)	100.0 (296)
สูงกว่าปริญญาตรี	74.5 (41)	18.2 (10)	ก (2)	ก (2)	100.0 (55)
รวม	60.3 (510)	32.6 (276)	2.9 (25)	4.2 (35)	100.0 (846)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นโดยจำแนกตามระดับตำแหน่งพบว่า ข้าราชการทุกระดับตำแหน่งทั้งชายหญิงมีความคิดเห็นสนับสนุนกับสวัสดิการนี้ (ตารางที่ 38) โดยสรุปวิธีการจูงใจในแนวทางนี้ น่าจะได้รับการสนับสนุนเพราะได้รับความเห็นชอบจากทุกฝ่ายเพื่อให้มีผลปฏิบัติ ผู้รับผิดชอบในเรื่องนี้น่าจะได้รับไปพิจารณาดำเนินโดยเร็ว นอกจากนี้แล้วควรจะได้ริเริ่มการให้สิ่งจูงใจด้วยวิธีอื่น ๆ ความคุ้มกันไปด้วย

การเปิดค่าเล่าเรียนบุตร

การให้สิทธิเปิดค่าเล่าเรียนบุตรได้ไม่เกิน 3 คน เป็นมาตรการสิ่งจูงใจอีกวิธีหนึ่งในหลาย ๆ วิธีที่ได้แก้ไขให้สอดคล้องกับนโยบายประชากร ผลของการศึกษาเพื่อสำรวจความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการให้สิทธิการเปิดค่าเล่าเรียนบุตรได้ไม่เกิน 3 คน (ตารางที่ 39) จำแนกตามสถานภาพสมรสและเพศและตารางที่ 40 ซึ่งจำแนกข้อมูลตามสถานภาพสมรสและจำนวนบุตร ปรากฏว่า ข้าราชการครูส่วนใหญ่มีแนวความคิดเห็นเช่นเดียวกับการได้รับสวัสดิการของรัฐในเรื่องอื่น ๆ กล่าวคือ ผู้ที่ไม่ได้รับผลกระทบในการเสียสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เช่น คนโสด และคนที่สมรสแล้วแต่ยังไม่มีบุตร ส่วนมากจะให้การสนับสนุนและเห็นด้วยกับมาตรการดังกล่าวนี้ แต่กลุ่มข้าราชการที่สมรสแล้ว และมีบุตรจำนวน 1 คนขึ้นไป จะมีความคิดเห็นคัดค้านมากขึ้นตามลำดับ

แต่เมื่อศึกษาทัศนคติจำแนกตามระดับการศึกษา (ตารางที่ 41) ก็พบว่า ข้าราชการครูที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีส่วนมากจะไม่เห็นด้วยกับมาตรการนี้ ในระดับปริญญาตรีมีผู้เห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ 43.6 แต่ไม่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 51.0 ระดับอนุปริญญา มีผู้ไม่เห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 59.2 แต่ในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่จะเห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ 54.5 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 40.0

เมื่อพิจารณาถึงเรื่องเดียวกันนี้โดยจำแนกตามระดับตำแหน่ง จะพบว่า ทุกระดับตำแหน่งส่วนใหญ่จะไม่เห็นด้วยกับมาตรการนี้ ในระดับ 5-6 มีผู้เห็นด้วยเพียงร้อยละ 37.6 แต่ไม่เห็นด้วยร้อยละ 57.6 ในระดับตำแหน่ง 3-4 ก็จะมีผู้ไม่เห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 56.1 เห็นด้วยเพียงร้อยละ 37.5 (ตารางที่ 42)

ตารางที่ 38 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติของข้าราชการครูต่อการให้หยุดงานระยะหนึ่ง ภายหลังจาก
 รับการตำหนิโดยไม่ถือเป็นวันลา จำแนกตามเพศและระดับตำแหน่ง

เพศ ระดับตำแหน่ง	ให้สิทธิหยุดงานหลังตำหนิ				รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	
ชาย					
1 - 2	55.8 (24)	37.2 (16)	ก (1)	ก (2)	100.0 (43)
3 - 4	59.8 (159)	32.3 (86)	3.4 (9)	4.5 (12)	100.0 (266)
5 - 6	54.4 (43)	40.5 (32)	ก (1)	ก (3)	100.0 (79)
7	ก (1)	-	-	-	100.0 (1)
รวม	58.4 (227)	34.4 (134)	2.8 (11)	4.4 (17)	100.0 (389)
หญิง					
1 - 2	57.6 (38)	36.4 (24)	ก (2)	ก (2)	100.0 (66)
3 - 4	63.2 (218)	29.3 (101)	2.9 (10)	4.6 (16)	100.0 (345)
5 - 6	58.7 (27)	37.0 (17)	ก (1)	ก (1)	100.0 (46)
รวม	61.9 (283)	31.1 (142)	2.8 (13)	4.1 (19)	100.0 (457)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ตารางที่ 39 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการเบิกค่าเล่าเรียนบุตรได้ไม่เกิน 3 คน
จำแนกตามเพศและสถานภาพสมรส

เพศ	เบิกค่าเล่าเรียนบุตรได้ไม่เกิน 3 คน				รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	
ชาย					
โสด	53.8 (42)	38.5 (30)	ก (3)	ก (3)	100.0 (78)
สมรส	31.7 (98)	64.1 (198)	2.2 (7)	1.9 (6)	100.0 (309)
หม้าย, หย่า, แยก	ก (2)	-	-	-	100.0 (2)
รวม	36.5 (142)	58.6 (228)	2.6 (10)	2.3 (9)	100.0 (389)
หญิง					
โสด	53.5 (91)	38.8 (66)	2.9 (5)	4.7 (8)	100.0 (170)
สมรส	41.9 (112)	52.1 (139)	ก (4)	4.5 (12)	100.0 (267)
หม้าย, หย่า, แยก	40.0 (8)	55.0 (11)	-	ก (1)	100.0 (20)
รวม	46.2 (211)	47.3 (216)	2.0 (9)	4.6 (21)	100.0 (457)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ตารางที่ 40 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการ เบิกค่าเล่าเรียนบุตร ได้ไม่เกิน 3 คน
จำแนกตามสถานภาพสมรสและจำนวนบุตร

สถานภาพสมรส	เบิกค่าเล่าเรียนได้ไม่เกิน 3 คน					
	จำนวนบุตร	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	รวม
<u>โสด</u>		53.6 (133)	38.8 (96)	3.2 (8)	4.4 (11)	100.0 (248)
<u>สมรส</u>						
ยังไม่มีบุตร		47.1 (33)	45.7 (32)	ก (2)	ก (3)	100.0 (70)
1 คน		46.3 (63)	48.5 (66)	ก (2)	3.7 (5)	100.0 (136)
2 คน		42.0 (66)	52.5 (83)	ก (2)	3.8 (6)	100.0 (157)
3 คน		30.3 (33)	65.1 (71)	ก (3)	ก (2)	100.0 (109)
4 คน		15.7 (8)	78.4 (40)	ก (2)	ก (1)	100.0 (51)
5 คนขึ้นไป		13.2 (7)	84.9 (45)	-	ก (1)	100.0 (53)
รวม		36.5 (210)	58.5 (337)	1.9 (11)	3.1 (18)	100.0 (576)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ตารางที่ 41 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการให้สิทธิเบิกค่าเล่าเรียนไม่เกิน 3 คน
จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	การให้สิทธิเบิกค่าเล่าเรียนไม่เกิน 3 คน				รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	
ต่ำกว่าอนุปริญญา	40.8 (29)	50.7 (36)	ก (3)	ก (3)	100.0 (71)
อนุปริญญา	33.3 (141)	59.2 (251)	1.2 (5)	6.4 (27)	100.0 (424)
ปริญญา	43.6 (129)	51.0 (151)	2.4 (7)	3.0 (9)	100.0 (296)
สูงกว่าปริญญาตรี	54.5 (30)	40.0 (22)	-	ก (3)	100.0 (55)
รวม	38.9 (329)	54.4 (460)	1.8 (15)	4.9 (42)	100.0 (846)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 42 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการให้สิทธิเบิกค่าเล่าเรียนไม่เกิน 3 คน จำแนก⁹⁵
ตามระดับตำแหน่ง

ระดับตำแหน่ง	การให้สิทธิเบิกค่าเล่าเรียนไม่เกิน 3 คน				รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	
1 - 2	47.7 (52)	41.3 (45)	ก (3)	8.3 (9)	100.0 (109)
3 - 4	37.5 (229)	56.1 (343)	1.6 (10)	4.7 (29)	100.0 (611)
5 - 6	37.6 (47)	57.6 (72)	ก (2)	ก (4)	100.0 (125)
7 ขึ้นไป	ก (1)	-	-	-	100.0 (1)
รวม	38.9 (329)	54.4 (460)	1.8 (15)	4.9 (42)	100.0 (846)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การพิจารณาเพื่อปรับปรุงแก้ไขการให้สิทธิเบิกค่าเล่าเรียนบุตรน่าจะมีวิธีการอื่นๆ ด้วย เช่น การให้ทุนค่าเล่าเรียนควรพิจารณานักเรียนที่มาจากครอบครัวขนาดเล็กด้วย เพราะในบัจุบันการพิจารณาให้ทุนนักเรียนส่วนใหญ่ และการยกเว้นค่าเล่าเรียนของสถานศึกษาบางแห่งมักจะพิจารณานักเรียนที่มาจากครอบครัวขนาดใหญ่ มีพี่น้องหลายคน นอกจากนี้ควรพิจารณาการให้สิทธิเข้าเรียนในโรงเรียนของรัฐแก่นักเรียนที่มาจากครอบครัวขนาดเล็กด้วย

การให้สิทธิเข้าอยู่ในการเคหะของรัฐ

ประเทศที่มีปัญหาเรื่องความแออัดของประชาชนและมีพื้นที่อันจำกัด เช่น สิงคโปร์ฮ่องกง มักจะให้สวัสดิการแก่ประชาชนในเรื่องสิทธิการเข้าอยู่อาศัยในการเคหะของรัฐ โดยมักจะกำหนดเงื่อนไขให้ครอบครัวขนาดเล็กมีสิทธิเข้าอยู่ก่อน

ประเทศไทยได้ริเริ่มโครงการสร้างที่อยู่อาศัยให้แก่ประชาชนเช่าซื้อทั้งภาคเอกชนและรัฐบาลมานานแล้ว รัฐบาลเองก็ได้สร้างที่พักรวมให้แก่ข้าราชการในหน่วยงานต่าง ๆ ไปบ้างแล้ว แต่ในขณะนี้เงื่อนไขในการเข้าอยู่อาศัยยังใช้ระเบียบของหน่วยงานนั้น ซึ่งมักจะพิจารณาตามเหตุผลความเดือดร้อนและจำเป็นมากกว่าเงื่อนไขอื่น ๆ การริเริ่มมีระเบียบการให้สิทธิในการเข้าอยู่อาศัยหรือเช่าซื้อ โดยมีเงื่อนไขกำหนดขนาดครอบครัวน่าจะสอดคล้องกับการกำหนดนโยบายประชากรของรัฐอีกทางหนึ่งด้วย ในตารางที่ 43 และ 44 เป็นการสำรวจทัศนคติต่อการให้สิทธิเช่าซื้อหรือเข้าอยู่อาศัยในการเคหะของรัฐควรมีข้อกำหนดในขนาดของครอบครัว จากการศึกษาพบว่า ทั้งข้าราชการครูที่โสดและสมรสแล้วทั้งชายและหญิงต่างเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ต่อมาตรการดังกล่าว โดยกลุ่มข้าราชการครูชายส่วนใหญ่เห็นด้วยร้อยละ 55.5 ข้าราชการครูสตรีเห็นด้วยร้อยละ 59.3 เมื่อจำแนกความคิดเห็นตามจำนวนบุตรพบว่า ผู้ที่สมรสแล้ว ไม่ว่าจะไม่มีบุตรก็คนก็ตามจะเห็นด้วยกับวิธีการนี้ และเป็นที่น่าสังเกตว่า ข้าราชการครูที่มีจำนวนบุตรมากกลับเห็นด้วยกับมาตรการซึ่งมีข้อกำหนดในขนาดครอบครัวในการเข้าอยู่อาศัยการเคหะของรัฐ เมื่อจำแนกตามอายุก็จะพบว่า ทุกกลุ่มอายุเห็นด้วยกับมาตรการดังกล่าวนี้ (ตารางที่ 45)

ตารางที่ 43 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการให้สิทธิเข้าข้อหรือเข้าอยู่อาศัยในการเคหะของรัฐ
ควรมีข้อจำกัดในขนาดของครอบครัว จำแนกตามเพศและสถานภาพสมรส

เพศ สถานภาพสมรส	สิทธิเข้าซื้อการเคหะโดยกำหนดขนาดครอบครัว				รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	
ชาย					
โสด	57.7 (45)	33.3 (26)	6.4 (5)	ก (2)	100.0 (78)
สมรส	54.7 (169)	33.0 (102)	3.9 (12)	8.4 (26)	100.0 (309)
หม้าย, หย่า, แยก	ก (2)	-	-	-	100.0 (2)
รวม	55.5 (216)	32.9 (128)	4.4 (17)	7.2 (28)	100.0 (389)
หญิง					
โสด	60.0 (102)	31.8 (54)	ก (2)	7.1 (12)	100.0 (170)
สมรส	58.1 (155)	35.2 (94)	ก (2)	6.0 (16)	100.0 (267)
หม้าย, หย่า, แยก	70.0 (14)	ก (2)	-	ก (4)	100.0 (20)
รวม	59.3 (271)	32.8 (150)	0.9 (4)	7.0 (32)	100.0 (457)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ตารางที่ 44 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติของสิทธิการเข้าอยู่ของการเคหะ จำแนกตาม
สถานภาพสมรสและจำนวนบุตร

สถานภาพสมรส	สิทธิการเข้าอยู่ของการเคหะ				รวม	
	จำนวนบุตร	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ		ไม่มีความเห็น
<u>โสด</u>		59.2 (147)	32.3 (80)	2.9 (7)	5.6 (14)	100.0 (248)
<u>สมรส</u>						
ยังไม่มีบุตร		50.0 (35)	40.0 (28)	ก (1)	8.6 (6)	100.0 (70)
1 คน		56.6 (77)	30.9 (42)	ก (3)	10.3 (14)	100.0 (136)
2 คน		52.9 (83)	36.9 (58)	3.8 (6)	6.4 (10)	100.0 (157)
3 คน		56.9 (62)	35.8 (39)	ก (2)	5.5 (6)	100.0 (109)
4 คน		64.7 (33)	27.5 (14)	ก (1)	ก (3)	100.0 (51)
5 คนขึ้นไป		64.2 (34)	28.3 (15)	ก (1)	ก (3)	100.0
รวม		56.3 (324)	34.0 (196)	2.4 (14)	7.3 (42)	100.0 (576)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ตารางที่ 45 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการให้สิทธิเช่าซื้อหรือเช่าอยู่อาศัยในการเคหะกรรมมีข้อจำกัดในขนาดของครอบครัว จำแนกตามอายุ

อายุ	สิทธิเช่าซื้อการเคหะโดยจำกัดขนาดครอบครัว				รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	
20 - 24	67.5 (56)	22.9 (19)	ก (1)	8.4 (7)	100.0 (83)
25 - 29	54.5 (113)	36.2 (75)	ก (2)	8.2 (17)	100.0 (207)
30 - 34	54.9 (123)	33.0 (74)	4.4 (10)	7.6 (17)	100.0 (224)
35 - 39	52.2 (82)	38.2 (60)	ก (4)	7.0 (11)	100.0 (157)
40 - 44	60.6 (60)	32.3 (32)	ก (3)	ก (4)	100.0 (99)
45 ปีขึ้นไป	69.7 (53)	23.7 (18)	ก (1)	ก (4)	100.0 (76)
รวม	57.6 (487)	32.9 (278)	2.5 (21)	7.1 (60)	100.0 (846)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในตารางที่ 46 ในการศึกษาถึงการให้สิทธิเข้าซื้อหรือเช่าอยู่อาศัยในการเคหะของรัฐโดยมีข้อจำกัดในขนาดครอบครัว โดยจำแนกข้อมูลเพื่อสำรวจความคิดเห็นของข้าราชการครูแยกตามเขตการศึกษาพบว่า ข้าราชการครูในเขตกรุงเทพมหานครจะมีความเห็นที่สนับสนุนมาตรการตั้งอัตราร้อยละสูงสุด โดย คิดเป็นร้อยละ 68.8 รองลงไปคือเขตการศึกษา 6 คิดเป็นร้อยละ 65.3 จึงอาจกล่าวสรุปได้ว่า ความคิดเห็นในเรื่องการให้สิทธิเพื่อเช่าอยู่อาศัยโดยจำกัดขนาดครอบครัว ผู้ที่เห็นด้วยมากที่สุดคือกลุ่มประชากรที่อยู่อาศัยในเขตเมืองใหญ่ มีความจำเป็นและปัญหาในเรื่องที่อยู่อาศัยมากที่สุด

การกำหนดสวัสดิการโดยกำหนดจำนวนบุตรกับการจำกัดขนาดครอบครัว

นอกจากวิธีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ข้าราชการและประชาชนมารับบริการวางแผนครอบครัวโดยตรงแล้ว บทบาทของการให้สิ่งจูงใจเพื่อลดอัตราการเจริญพันธุ์กำลังมีความสำคัญมากขึ้น ในแผนประชากรตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 ได้มีข้อเสนอการให้สิ่งจูงใจอยู่หลายประการโดยปรับปรุงจากโครงการในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 4 และโครงการที่เสนอขึ้นมาใหม่

ในตารางที่ 47 เป็นการศึกษาถึงทัศนคติต่อการให้สวัสดิการของรัฐโดยการกำหนดจำนวนบุตรจะมีส่วนจูงใจให้จำกัดขนาดครอบครัวหรือไม่ จากผลการศึกษาปรากฏว่า ข้าราชการครูที่เป็นโสดมีความเห็นว่ามีส่วนจูงใจให้จำกัดขนาดครอบครัวคิดเป็นร้อยละ 71.0 และไม่เห็นด้วยเพียงร้อยละ 12.1 ข้าราชการครูที่สมรสแล้วทั้งที่ยังไม่มีบุตรและมีบุตรต่างเห็นด้วยเป็นแนวเดียวกันว่าการให้สวัสดิการต่าง ๆ โดยกำหนดจำนวนบุตรด้วยนั้นมีส่วนจูงใจให้คิดจำกัดขนาดครอบครัวด้วย คิดเป็นร้อยละ 65.8 ไม่เห็นด้วยเพียง 17.9 เมื่อแยกพิจารณาตามจำนวนบุตร ผู้ที่มีบุตร 1 คน และ 4 คน จะเห็นด้วยมากที่สุดร้อยละ 72.8 และ 70.6 ตามลำดับ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า การให้สวัสดิการของรัฐโดยจำกัดจำนวนบุตรนั้นนับว่าสอดคล้องกับนโยบายประชากรตามสมควร เพราะผู้มีสิทธิได้รับเกิดความคิด แรงจูงใจในการจำกัดขนาดครอบครัวด้วย ดังนั้นการดำเนินงานตามแผนนโยบายประชากรในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 ซึ่งกำหนดสิ่งจูงใจเพื่อกำหนดขนาดครอบครัวน่าจะได้อผลสมความมุ่งหมาย

ตารางที่ 46 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการให้สิทธิเข้าซื้อหรือเช่าอยู่อาศัยในการเคหะ
กรรมมีข้อจำกัดในขนาดของครอบครัว จำแนกตามเขตการศึกษา

เขตการศึกษา	สิทธิเข้าซื้อการเคหะโดยจำกัดขนาดครอบครัว				รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	
3	54.1 (100)	36.8 (68)	2.7 (5)	6.5 (12)	100.0 (185)
6	65.3 (94)	27.1 (39)	ก (2)	6.3 (9)	100.0 (144)
8	53.3 (89)	32.9 (55)	ก (3)	12.0 (20)	100.0 (167)
11	49.7 (96)	40.0 (78)	4.1 (8)	5.7 (11)	100.0 (193)
กรุงเทพฯ	68.8 (108)	24.2 (38)	ก (3)	5.1 (8)	100.0 (157)
รวม	57.6 (487)	32.9 (278)	2.5 (21)	7.1 (60)	100.0 (846)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 47 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการให้สวัสดิการโดยกำหนดจำนวนบุตร มีส่วน
 จูงใจให้จำกัดขนาดครอบครัว จำแนกตามเพศและจำนวน บุตร

สถานภาพสมรส	การให้สวัสดิการมีส่วนจูงใจให้จำกัดขนาดครอบครัว					
	จำนวนบุตร	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	รวม
<u>โสด</u>		71.0 (176)	12.1 (30)	11.3 (28)	5.6 (14)	100.0 (248)
<u>สมรส</u>						
ยังไม่มีบุตร		55.6 (39)	20.0 (14)	15.8 (11)	8.6 (6)	100.0 (70)
1 คน		72.8 (99)	13.2 (18)	8.8 (12)	5.1 (7)	100.0 (136)
2 คน		66.9 (105)	17.8 (28)	10.2 (16)	5.1 (8)	100.0 (157)
3 คน		67.9 (74)	19.3 (21)	8.3 (9)	4.6 (5)	100.0 (109)
4 คน		70.6 (36)	15.7 (8)	ก (1)	9.8 (5)	100.0 (51)
5 คน ขึ้นไป		49.1 (26)	26.4 (14)	22.6 (12)	ก (1)	100.0 (53)
รวม		65.8 (379)	17.9 (103)	10.8 (62)	5.6 (32)	100.0 (576)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ในการศึกษาเพื่อสำรวจความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อมาตรการที่เป็นสวัสดิการของรัฐบาลว่า สิ่งใดที่คิดว่าจะมีผลต่อการกำหนดขนาดครอบครัวมากที่สุด ผลจากการศึกษาในตารางที่ 48 พบว่า มาตรการต่าง ๆ มีผลต่อการกำหนดขนาดครอบครัวไม่แตกต่างกันอย่างชัดเจน ความคิดเห็นต่อมาตรการต่าง ๆ มีลักษณะใกล้เคียงกัน กล่าวคือ ข้าราชการครูชายโสดเห็นว่า การจำกัดเงินช่วยเหลือบุตรมีผลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20.5 รองลงไปได้แก่สิทธิการเบิกค่าเล่าเรียนโดยจำกัดจำนวนบุตร และการให้สิทธิเข้าอยู่อาศัยในการเคหะของรัฐคิดเป็นร้อยละ 19.2 และ 17.9 ตามลำดับ ส่วนข้าราชการครูสตรีที่เป็นโสด ก็เห็นว่าการจำกัดเงินช่วยเหลือบุตรจะมีผลมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 19.4 ส่วนอันดับรองลงไปจะมีความคิดเห็นเช่นเดียวกันกับข้าราชการครูชายโสดข้างต้น ส่วนข้าราชการครูที่สมรสแล้วทั้งชายและหญิงจะมีแนวความคิดเช่นเดียวกัน คือเห็นว่า มาตรการที่มีผลต่อการกำหนดขนาดครอบครัวมากที่สุด คือ การจำกัดเงินช่วยเหลือบุตรรายเดือนคิดเป็นร้อยละ 20.5 รองลงไปได้คือการเบิกค่าเล่าเรียนบุตร ได้ไม่เกิน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 18.4

ม. การที่ข้าราชการเห็นว่าการได้รับเงินช่วยเหลือโดยจำกัดจำนวนบุตรมีผลต่อการกำหนดขนาดครอบครัวมากที่สุดนั้นอาจจะเป็นเพราะว่าเป็นสวัสดิการที่เขาต้องเกี่ยวข้องอยู่ทุกเดือน แต่สวัสดิการประเภทอื่น ๆ อาจจะได้รับปีละครั้งหรือภาคเรียนละครั้ง เช่น การหักลดหย่อนภาษีบุตร การเสียค่าเล่าเรียน สิทธิในการลาคลอด เป็นต้น สวัสดิการบางอย่างเป็นแผนหรือข้อเสนอแนะที่จะจัดขึ้นในอนาคตซึ่งยังไม่มีผลโดยตรงในขณะนี้ เช่น การให้สิทธิการเข้าเรียนของบุตรที่มาจากครอบครัวขนาดเล็ก การให้สิทธิพิเศษในการเข้าอยู่อาศัยในการเคหะของรัฐ เป็นต้น จึงอาจทำให้การเรียงลำดับความสำคัญของสวัสดิการที่มีผลต่อการกำหนดขนาดครอบครัว ยังไม่แน่นอนนัก ถึงอย่างไรก็ตามรัฐบาลควรจะได้ดำเนินการ ประเมินผลโดยการเปรียบเทียบไปยังประชากรในกลุ่มอื่น ๆ ด้วย เพื่อให้ผลที่แน่นอน

ตารางที่ 48 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการเปรียบเทียบมาตรการที่มีผลต่อการกำหนด
ขนาดครอบครัวมากที่สุด จำแนกตามเพศและสถานภาพสมรส

เพศ	มาตรการที่มีผลต่อการกำหนดขนาดครอบครัว							รวม
	สถานภาพสมรส	จำกัดเงิน ช่วยบุตร	ลาคลอด ได้ 3 ครั้ง	ลดภาษี บุตร 3 คน	เบิกค่าเรียน ได้ 3 คน	สิทธิบุตร เข้าเรียน	สิทธิเคหะ ของรัฐ	
โสด								
ชาย	20.5 (16)	10.3 (8)	6.4 (5)	19.2 (15)	6.4 (5)	17.9 (14)	19.2 (15)	100.0 (78)
หญิง	19.4 (33)	11.8 (20)	5.3 (19)	14.7 (25)	16.5 (28)	15.9 (27)	16.5 (28)	100.0 (170)
รวม	19.6 (49)	11.3 (28)	5.6 (14)	16.2 (40)	13.3 (33)	16.5 (41)	17.5 (43)	100.0 (248)
สมรส								
ชาย	21.4 (66)	5.5 (17)	9.7 (30)	18.8 (58)	12.0 (37)	14.6 (45)	18.1 (56)	100.0 (309)
หญิง	19.5 (52)	6.0 (16)	10.9 (29)	18.0 (48)	15.4 (41)	14.6 (39)	15.6 (42)	100.0 (267)
รวม	20.5 (118)	5.7 (33)	10.2 (59)	18.4 (106)	13.5 (78)	14.6 (84)	17.0 (98)	100.0 (576)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การทำแท้ง

ขณะนี้ข้อมูลยืนยันได้ว่า มีคนไข้ที่ทำแท้งโดยฉันทานุญาตได้เพิ่มขึ้นทุกปี¹ การทำแท้งโดยฉันทานุญาตส่วนมากทำเพราะเหตุผลทางเศรษฐกิจและสังคม ในประเทศไทยกฎหมายที่อนุญาตให้ทำแท้งได้เฉพาะเมื่อการตั้งครรภ์จะเป็นอันตรายต่อชีวิตมารดา หรือการตั้งครรภ์เกิดจากการกระทำผิดกฎหมาย เช่น ถูกข่มขืน เท่านั้น สตรีที่ต้องการทำแท้งส่วนมากจึงต้องลักลอบทำกับหมอเถื่อน จนเป็นสาเหตุให้เกิดอันตรายร้ายแรงขึ้น ปัจจุบันยังมีข้อโต้แย้งที่ยังหาข้อยุติไม่ได้ในเรื่องการทำแท้งว่า เป็นวิธีการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคม หรือเป็นหนทางแห่งความเสื่อมเสียในค่านิยมศีลธรรม และความถูกต้อง²

เมื่อพิจารณาตามกฎหมายการทำแท้งตามประมวลกฎหมายอาญานั้น กฎหมายไม่ได้ครอบคลุมไปถึงกรณีที่ทำแท้งจะเกิดมาพิการ หรือหญิงนั้นต้องประสบกับความยากลำบากอันเนื่องมาจากความบีบคั้นทางเศรษฐกิจและสังคม เมื่อหญิงที่ลักลอบทำแท้ง และเป็นอันตราย ก็จำเป็นต้องพึ่งบริการด้านการแพทย์และสาธารณสุขของรัฐ ดังนั้น จึงควรปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของกฎหมายให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ซึ่งรวมถึงการอนุญาตให้การทำแท้งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการวางแผนครอบครัว เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวที่ประสบอยู่ในขณะนี้ในหลาย ๆ ด้านไปด้วยกัน

การศึกษาถึงทัศนคติของข้าราชการครูในการเสนอให้การทำแท้งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการวางแผนครอบครัว ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการครูส่วนใหญ่เห็นด้วยกับข้อเสนอนี้ (ตารางที่ 49) โดยเฉพาะกลุ่มชายโสด เห็นด้วยถึงร้อยละ 65.4 เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุ (ตารางที่ 50) จะพบว่าข้าราชการที่มีอายุไม่เกิน 40 ปีส่วนมากจะเห็นด้วย แต่เมื่ออายุเกิน 40 ปีขึ้นไป จะมีผู้ไม่เห็นด้วยมากกว่าเล็กน้อย กล่าวคือข้าราชการในกลุ่มอายุ 40-44 ปี จะไม่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 46.5 แต่เห็นด้วยร้อยละ 42.4 สำหรับผู้ที่อายุ 45 ปีขึ้นไป เห็นด้วยที่ให้การทำแท้งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการวางแผนครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 42.1 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 44.7 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา ปรากฏว่า (ตารางที่ 51) ข้าราชการครูที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าอนุปริญญาส่วนใหญ่ ไม่เห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ 47.9 เห็นด้วย ร้อยละ 36.0 แต่ในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น ความคิดเห็น จะเห็นด้วยเพิ่มมากขึ้น

ตามลำดับ กล่าวคือ ในระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี จะมีทัศนคติที่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 45.3 , 60.1 และ 65.5 ตามลำดับ แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าผู้ที่มีการศึกษาในระดับสูงนั้นจะ มีความรู้ความเข้าใจสภาพการ และปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมในเรื่องนี้ เป็นอย่างดี และเห็นว่าเป็นเรื่องที่น่าจะมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขยอมรับความเป็นจริงดังกล่าว ดังนั้นปัญหาที่กำลังถกเถียงอยู่ในขณะนี้ในการขยายขอบข่ายและเหตุผลเพื่อให้มีการยอมรับการ ทำแท้งโดยถูกต้องตามกฎหมาย จึงอยู่ที่การ ได้ชี้แจงเหตุผลและข้อเท็จจริงต่าง ๆ ให้เป็นที่ยอมรับ แก่สาธารณชนทั่วไป พร้อมกันนั้นก็ยอมรับว่าสามารถนำมาดำเนินการ เป็นส่วนหนึ่งของโครงการ วางแผนครอบครัวด้วย

เมื่อศึกษาความคิดเห็นในเรื่องการยอมรับการทำแท้งให้ เป็นส่วนหนึ่งของโครงการ วางแผนครอบครัว โดยจำแนกตามศาสนาที่จะพบว่า ข้าราชการครูที่เป็นชาวพุทธส่วนใหญ่ เห็นด้วยกับนโยบายดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ 51.6 ส่วนผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามจะมีความเห็นก้ำกึ่ง กัน คือเห็นด้วยร้อยละ 44.0 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 50.0 (ตารางที่ 52) เมื่อนำปัจจัยอื่นมา ศึกษาประกอบก็พบว่า การยอมรับการทำแท้งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการวางแผนครอบครัวนั้น ข้าราชการ ในทุกระดับตำแหน่งจะเห็นด้วยกับนโยบายนี้คิดเป็นร้อยละ 51.2 ไม่เห็นด้วยคิดเป็น ร้อยละ 37.8 เมื่อจำแนกรายละเอียดในแต่ละตำแหน่งก็จะเห็นด้วยกับค่าเฉลี่ยข้างต้น (ตาราง ที่ 54) ยิ่งกว่านั้นเมื่อจำแนกตามเขตการศึกษาจะพบว่า ข้าราชการครูทุกเขตการศึกษา เห็นด้วยกับข้อ เสนอนี้เป็นส่วนใหญ่ จึงเป็นที่ยืนยันได้ว่าไม่ว่าจะพิจารณาด้วยเหตุผลปัจจัยด้านใด ก็ตามข้าราชการครูส่วนใหญ่ให้การ สนับสนุนกับข้อ เสนอให้ยอมรับการทำแท้งเป็นส่วนหนึ่งของ โครงการวางแผนครอบครัว

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 49 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติว่ารัฐควรอนุญาตให้การทำแท้ง เป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนครอบครัว จำแนกตามเพศและสถานภาพสมรส

เพศ	การทำแท้งเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนครอบครัว				รวม	
	สถานภาพสมรส	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ		ไม่มีความเห็น
ชาย						
โสด		65.4 (51)	29.5 (23)	ก (2)	ก (2)	100.0 (78)
สมรส		53.4 (165)	37.2 (115)	5.8 (18)	3.6 (11)	100.0 (309)
หม้าย, หย่า, แยก		ก (2)	-	-	-	100.0 (2)
รวม		56.0 (218)	35.5 (138)	5.1 (20)	3.3 (13)	100.0 (389)
หญิง						
โสด		55.3 (94)	32.4 (55)	5.3 (9)	7.1 (12)	100.0 (170)
สมรส		40.8 (94)	45.7 (55)	7.1 (9)	6.4 (12)	100.0 (267)
หม้าย, หย่า, แยก		60.0 (12)	25.0 (5)	ก (1)	ก (2)	100.0 (20)
รวม		47.0 (215)	39.8 (182)	6.3 (29)	6.8 (31)	100.0 (457)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ตารางที่ 50 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติของข้าราชการครูต่อ ว่ารัฐควรอนุญาตให้ทำแท้ง เป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนครอบครัว

อายุ	การทำแท้งเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนครอบครัว				รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	
20 - 24	56.6 (47)	34.9 (29)	6.0 (5)	ก (2)	100.0 (83)
25 - 29	58.0 (120)	31.4 (65)	2.9 (6)	7.7 (16)	100.0 (207)
30 - 34	52.2 (117)	34.8 (78)	8.5 (19)	4.5 (10)	100.0 (224)
35 - 39	47.8 (75)	43.3 (68)	4.5 (7)	4.5 (7)	100.0
40 - 44	42.4 (42)	46.5 (46)	8.1 (8)	3.0 (3)	100.0 (99)
45 ปีขึ้นไป	42.4 (32)	46.5 (34)	8.1 (4)	ก (6)	100.0 (76)
รวม	51.2 (433)	37.8 (320)	5.8 (49)	5.2 (44)	100.0 (846)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 51 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติว่ารัฐควรอนุญาตให้การทำแท้งเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนครอบครัว จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	การทำแท้งเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนครอบครัว				รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	
ต่ำกว่าอนุปริญญา	38.0 (27)	47.9 (34)	ก (3)	9.8 (7)	100.0 (71)
อนุปริญญา	45.3 (192)	42.9 (182)	5.9 (25)	5.9 (25)	100.0 (424)
ปริญญาตรี	60.1 (178)	30.4 (90)	5.7 (17)	3.7 (11)	100.0 (296)
สูงกว่าปริญญาตรี	65.5 (36)	25.5 (14)	ก (4)	ก (1)	100.0 (55)
รวม	51.2 (433)	37.8 (320)	7.8 (49)	5.2 (44)	100.0 (846)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 52 อัตราส่วนร้อยละที่ทัศนคติว่ารัฐควรอนุญาตให้การทำแท้งเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนครอบครัว จำแนกตามศาสนา

ศาสนา	การทำแท้งเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนครอบครัว				รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	
พุทธ	51.6 (408)	37.0 (292)	5.9 (47)	5.5 (43)	100.0 (790)
อิสลาม	44.0 (22)	50.0 (25)	4.0 (2)	2.0 (1)	100.0 (50)
คริสต์	ก (2)	ก (2)	-	-	100.0 (4)
อื่น ๆ	ก (1)	ก (1)	-	-	100.0 (2)
รวม	51.2 (433)	37.8 (320)	5.8 (49)	5.2 (44)	100.0 (846)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 53 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติว่ารัฐควรอนุญาตให้การทำแท้ง เป็นส่วนหนึ่งของ การวางแผนครอบครัว จำแนกตามระดับตำแหน่ง

ระดับตำแหน่ง	การทำแท้งเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนครอบครัว				
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	รวม
1 - 2	51.4 (56)	41.3 (45)	๓ (3)	4.6 (5)	100.0 (109)
3 - 4	52.7 (322)	36.0 (220)	5.9 (36)	5.4 (33)	100.0 (611)
5 - 6	44.0 (55)	43.2 (54)	8.0 (10)	4.8 (6)	100.0 (125)
7	-	๓ (1)	-	-	100.0 (1)
รวม	51.2 (433)	37.8 (320)	5.8 (49)	5.2 (44)	100.0 (846)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 54 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติว่ารัฐควรอนุญาตให้การทำแท้งเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนครอบครัว จำแนกตามเขตการศึกษา

เขตการศึกษา	การทำแท้งเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนครอบครัว				รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	
3	50.8 (94)	38.9 (72)	6.5 (12)	3.8 (7)	100.0 (185)
6	45.8 (66)	41.7 (60)	4.2 (6)	8.3 (12)	100.0 (144)
8	49.7 (83)	35.3 (59)	8.4 (14)	6.6 (11)	100.0 (167)
11	55.4 (107)	36.8 (71)	5.2 (10)	2.6 (5)	100.0 (93)
กรุงเทพ ฯ	52.9 (83)	36.9 (58)	4.5 (7)	5.7 (9)	100.0 (157)
รวม	51.2 (433)	37.8 (320)	5.8 (49)	5.2 (44)	100.0 (846)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ศูนย์วิจัยทั่วไป
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 55 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติของข้าราชการครูที่ให้มีหน่วยงานพิเศษเพื่อ
บริการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำแท้ง จำแนกตามเพศและสถานภาพสมรส

เพศ	ควรมีหน่วยงานรับปรึกษาเกี่ยวกับการทำแท้ง				รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	
สถานภาพสมรส					
ชาย					
โสด	70.5 (55)	19.2 (15)	ก (4)	ก (4)	100.0 (78)
สมรส	60.8 (188)	29.8 (92)	3.2 (10)	6.1 (19)	100.0 (309)
หม้าย, หย่า, แยก	ก (2)	-	-	-	100.0 (2)
รวม	63.0 (245)	27.5 (107)	3.6 (14)	5.9 (23)	100.0 (389)
หญิง					
โสด	65.9 (112)	21.2 (36)	5.3 (9)	7.7 (13)	100.0 (170)
สมรส	51.7 (138)	38.2 (102)	2.3 (6)	7.9 (21)	100.0 (267)
หม้าย, หย่า, แยก	55.0 (11)	25.0 (5)	ก (1)	ก (3)	100.0 (20)
รวม	57.1 (261)	31.3 (143)	3.5 (16)	8.0 (37)	100.0 (457)

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

การจัดสวัสดิการพิเศษแก่ข้าราชการและประชาชน

ประเทศต่างๆไม่ว่าจะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วหรือเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา ก็ตาม รัฐบาลมักจะจัดสวัสดิการให้แก่ข้าราชการและประชาชนทั่วไปในรูปแบบต่างๆ ขณะเดียวกันก็อาจใช้สวัสดิการนั้น ๆ เป็นสิ่งจูงใจเพื่อการเพิ่มหรือลดอัตราการเจริญพันธุ์ ของประชากรตามความประสงค์ของรัฐนั้นด้วย

ในตารางที่ 56 เป็นการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการด้านสวัสดิการ ที่รัฐควรจัดให้แก่ประชาชนเป็นอันดับแรก ผลจากการศึกษาปรากฏว่า ข้าราชการทุกกลุ่ม ทั้งที่เป็นโสดและสมรสแล้ว มีความต้องการสวัสดิการในเรื่องที่อยู่อาศัยมากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 36.6 และ 37.2 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาแยกชายและหญิงก็จะพบว่ามีความ ต้องการเรื่องที่อยู่อาศัยมากที่สุด เช่นเดียวกัน ยังพบว่ามีความต้องการ

ความต้องการอันดับรองลงไปคือชายโสดส่วนใหญ่ต้องการให้มีการปรับปรุงสวัสดิการ ของเค็มที่มีอยู่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ขณะที่ข้าราชการครูที่สมรสแล้วและข้าราชการครูสตรีที่เป็น โสด ต้องการให้รัฐจัดสวัสดิการเกี่ยวกับการสาธารณสุขโรคและสวัสดิการพิเศษอื่น ๆ ให้ เช่น มีร้านสหกรณ์สำหรับซื้อสินค้าราคาถูก มีสวัสดิการเพื่อช่วยเหลือการสมรส การให้สิทธิ เข้าศึกษาต่อในระดับสูงต่อไป นอกจากนี้แล้วความต้องการของข้าราชการที่เห็นว่ารัฐควร จัดบริการให้ก็คือการให้สิทธิในการลดค่าโดยสารในการเดินทางและการให้เงินกู้พิเศษแก่ ข้าราชการเพื่อนำไปใช้จ่ายในกรณีจำเป็น เช่น เพื่อการศึกษาของบุตรหรือของตนเอง ฯลฯ ในกรณีอื่น ๆ ก็คือความต้องการสวัสดิการในการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของเอกชน เช่น เกี่ยวกับการมีสิทธิเข้ารับรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลของรัฐ เป็นต้น

ข้อสังเกตก็คือนอกจากการเสนอเพื่อขอให้รัฐจัดสวัสดิการต่าง ๆ แล้วได้มีข้อเสนอแนะ จากผู้ได้รับสวัสดิการ ในทุกกลุ่มก็คือต้องการให้รัฐปรับปรุงสวัสดิการที่มีอยู่ให้เหมาะสมกับ สภาพการทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันด้วย

ในตารางที่ 57 เป็นการเสนอแนวความคิดเห็นของครู ในการจัดสวัสดิการให้แก่ ประชาชนว่ารัฐควรจัดสวัสดิการให้แก่ประชาชนในเรื่องใดก่อน ในฐานะที่ครูเป็นผู้ใกล้ชิด

ตารางที่ 56 อัตราร้อยของทัศนคติเกี่ยวกับสวัสดิการพิเศษที่รัฐควรจัดให้แก่ข้าราชการ

จำแนกตามเพศและสถานภาพสมรส

เพศ	สวัสดิการที่รัฐควรจัดให้แก่ข้าราชการ						รวม
	ที่อยู่อาศัย	เงินกู้พิเศษ	ลดค่าโดยสาร	รักษาพยาบาล ร.พ. เอกชน	สาธารณูปโภค สวัสดิการพิเศษ	ปรับปรุงสวัสดิการเพิ่ม	
<u>โสด</u>							
ชาย	35.2 (19)	5.6 (3)	14.8 (8)	5.6 (3)	14.8 (8)	24.0 (13)	100.0 (54)
หญิง	37.4 (37)	8.1 (8)	11.1 (11)	5.1 (5)	20.2 (20)	18.2 (18)	100.0 (99)
รวม	36.6 (56)	7.2 (11)	12.4 (19)	5.2 (8)	18.3 (28)	20.3 (31)	100.0 (153)
<u>สมรส</u>							
ชาย	37.0 (80)	6.5 (14)	10.2 (22)	4.2 (9)	22.2 (48)	19.9 (43)	100.0 (216)
หญิง	38.1 (59)	6.4 (10)	6.4 (10)	5.2 (8)	25.2 (39)	18.7 (29)	100.0 (155)
<u>หมายเหตุ</u>	ก (3)	ก (3)	ก (1)	ก (1)	ก (2)	ก (1)	100.0 (11)
รวม	37.2 (142)	7.1 (27)	8.6 (33)	4.7 (18)	23.3 (89)	19.1 (73)	100.0 (382)

หมายเหตุ ไม่รวมรายที่ไม่ตอบ

ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า 5 ราย

ตารางที่ 57 อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อสวัสดิการที่รัฐควรจัดให้แก่ประชาชนอันคับแค้น
จำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพสมรส	สวัสดิการที่รัฐควรจัดให้แก่ประชาชน					รวม
	ที่อยู่อาศัย	รักษาพยาบาล	ให้การศึกษามูลนิธิ	ที่ทำกิน	สาธารณูปการ ความปลอดภัย	
โสด	13.7 (27)	39.1 (77)	10.2 (20)	6.1 (12)	30.9 (61)	100.0 (197)
สมรส	10.7 (49)	42.8 (196)	10.3 (47)	8.7 (40)	25.8 (118)	100.0 (458)
รวม	11.6 (76)	41.7 (273)	10.22 (67)	7.93 (52)	27.3 (179)	100.0 (655)

หมายเหตุ ไม่รวมข้อมูลที่ไม่ทราบและไม่ตอบ

กับประชาชนมากที่สุดผู้หนึ่งในสังคม ผลจากการสำรวจ พบว่ารัฐควรจัดสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาลและให้บริการด้านสุขภาพอนามัยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.1 และ 42.8 ตามลำดับ รองลงไปได้แก่การให้บริการด้านสาธารณูปโภค เช่น การซื้อสินค้าราคาถูก และสวัสดิการด้านการรักษาความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

โดยสรุป การแสดงความต้องการของข้าราชการและประชาชน ที่ต้องการให้รัฐได้ช่วยเหลือจัดเป็นสวัสดิการ เช่นนั้นนับว่าเป็นผลดีที่รัฐจะได้นำไปพิจารณาตามลำดับเพื่อสนองความต้องการเท่าที่จะสามารถดำเนินการไปได้ ขณะเดียวกันก็อาจจะนำข้อเสนอเหล่านี้ไปเป็นสวัสดิการเพื่อจูงใจในการจำกัดขนาดครอบครัวตามแผนดำเนินงานทางประชากรด้วย